

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA 2024
SAPIENTIA EMTE - MAROSVÁSÁRHELYI KAR

**Cím: A görgényszentimrei Rákóczi - Bornemisza kastély dendrológiai
parkjának felmérése és tanösvény javaslata**

Hallgató: *Ferencz Krisztina* - Tájépítészet szak, IV. év

Témavezetők: *dr. Kentelky Endre* - Kertészmérnöki Tanszék
Klaus Birthler - Kertészmérnöki tanszék

Marosvásárhely
2024.

TARTALOMJEGYZÉK

1. KIVONAT	4
2. BEVEZETÉS	5
2.1. Témaválasztás	5
2.2. Célkitűzések	6
2.3. Terminológia	6
3. IRODALMI ÁTTEKINTÉS	8
3.1 A tájképi kertek térhódítása	8
3.2. Gyűjteményes kertek	9
3.3. Tájképi kertek Erdélyben	9
3.4. Görgényszentimre település	10
3.5. Görgényi vár és kastély	11
3.6. A Rákóczi- Bornemisza kastélypark kialakulása és története	12
3.7. Tanösvények tanulmányozása	13
3.8. Esettanulmányok	14
3.8.1. Malonyai arborétum- Szlovákia	14
3.8.2. Kámoni arborétum- Magyarország	15
4. ANYAGOK ÉS MÓDSZEREK	18
4.1. Vizsgálatok	18
4.1.1. Megye szintű vizsgálatok	18
4.1.2. Település szintű vizsgálatok	20
4.1.3. Tervezési terület vizsgálatai	23
4.1.3.2. Fakataszter	24
4.1.3.3. Látványkapcsolatok, konfliktusok	29
5. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELEÉSÜK	31

6. ÖSSZEFOGLALÁS	Error! Bookmark not defined.
7. IRODALOMJEGYZÉK	38
8. KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS	40
9. MELLÉKLET	41

1. KIVONAT

A 19. században Erdély-szerte sorra létrejövő gyűjteményes kertek közül mára igencsak kevés maradt fenn, amely megőrizte eredeti növényállományának nagy részét. A görgényszentimrei dendrológiai park egyike ezen történeti kerteknek.

Kutatásom célja elsősorban a Rákóczi-Bornemisza kastély dendrológiai parkjának kialakulásának vizsgálata, a park értékes fáinak felmérése, valamint az, hogy kiderüljön miként hasznosíthatóak napjainkban a gyűjteményes tájkeretek, mint oktatási/ bemutatóterek.

A tanulmány részét képezi a többszöri terepszemle, idős, különleges és ezáltal értékesnek ítélt fák alap adatainak felmérése (faj latin és magyar megnevezése, famagasság, törzsmagasság, törzsátmérő, törzskerület, koronaátmérő, korona alsó magassága, korona forma, GPS koordináták;), egy fanyilvántartás (kataszter) készítése.

Az analízisek, felmérések eredményeként, szándékom a műemléki környezetbe való érzékeny, minimális beavatkozás, egy interaktív tanösvény megtervezése turisztikai és oktatási céllal. Ezen tájépítészeti beavatkozás elősegíti a történelmi helyszín erdészeti múltjának felidézését, és a jelen dendrológiai értékeinek bemutatását.

2. BEVEZETÉS

“Igaz, nem bírunk a Montblanc nagyszerűségével, a troubadourok bájos hazájának 'daltelt' mezőivel, de azért a természet meglepő perspektívait épen nem nélkülözi hazánk. Azon nagy választékú képtárban, melyet az alkotó természet geniussa oly meglepő csoportozatokban, oly művészi kivitellel rendezett be, figyelmet magára vonó helyet méltán foglalhat el Görgény, lombdús erdők és zöld színben olvadó hegyek óriási karjaikkal keretézvén.” Székely Ferenc egykori görgényszentimrei református lelkész szavai úgy érzem kellő képpen kifejezik azt az indító szikrát, amely bennem megmozdult, amikor témámként választottam ezen település igen nagy múlttal rendelkező, titokzatos parkját. Bár ma már nem áll vár a görgényi Rákóczi-domb tetején, nem rendeznek vadászatok királyok, grófok és egyéb méltóságok örvendeztetésére, a település így is megtartotta báját, történelmiségét, továbbra is központi helyet foglal el a hozzá tartozó környező településekre való tekintettel. Görgényszentimre, a megpróbáltatások ellenére, máig fennmaradt éke az uradalmi ház, vagyis a Rákóczi-Bornemisza kastély, és a hozzá tartozó dendrológiai park. A kastély az idők során több tulajdonosváltáson ment keresztül, ezáltal funkciói is változtak. A két legfontosabb szerepe, amit megemlítenék a vadászkastély és az erdészeti iskola. Ezek azok a funkciók melyek hagyatéka ma is átjárja a helyet, meghatározó szerepet töltek be a dendrológiai park alakulásában.

2.1. Témaválasztás

Dolgozatom a következőkben két fő részre tagolódik majd: a park kialakulásának és fennmaradásának vizsgálata, értékesnek vélt fának felmérése, fakataszter elkészítése, illetve egy interaktív tanösvény megtervezése.

A Rákóczi-Bornemisza kastélyhoz tartozó kert fejlődése több szakaszban zajlott. Eleinte bozótos, elvadult terület volt, majd ezt követően az udvarház megépítésével reneszánsz tábláskert, gyümölcsöskert, halastó állt a helyszínen. Később, a XIX. században, mint ahogy az más erdélyi kastélykertek esetében is megfigyelhető volt, a területet angol kertté alakították, szinuszó ösvényekkel, tavakkal, mitológiai alakok szobraival, pavilonokkal díszítették. Ekkor telepítettek több exotikus fa és cserjefajtát a parkba. Ma már nem beszélhetünk igazi angol kertről, ugyanis a facsoportok egybenőttek, a szoliter fák nagyrészt eltűntek, nincsenek nagy kiterjedésű, egybefüggő gyepfelületek, valamint sok helyen a kanyargós úthálózat is sorfákkal szegélyezett allékká alakult. A dendrológiai park a megpróbáltatások ellenére azért

maradhatott meg olyannak, mint ahogy ma is ismerjük, mert az erdészeti iskola oktatói és diákjai gyarapították, és gondozták különleges növényzetét. Mindezek miatt fontosnak és szükségesnek tartom, hogy a park fáit minél inkább óvjuk, és éljünk a terület nyújtotta lehetőségekkel, tanuljunk a minket körülvevő természetéről.

2.2. Célkitűzések

Dolgozatom során vizsgálni kívánom a tájképi kertek létrejöttét. Céljaim egyike az, hogy kiderítsem milyen módon lehetnek vonzóak és hasznosak (oktató jellegűek) a mai ember számára a régmúlt idők parkjai, anélkül, hogy eredeti mivoltukba nagy változásokat iktatnánk be, megtartva kertépítészeti értékeiket.

Szándékom a műemléki környezetbe való finom beavatkozás, turisztikai céllal, az erdészeti múlt felidézésével, és a jelen dendrológiai értékeinek bemutatásával. A Rákóczi-Bornemisza park így egy kisebb turisztikai csomópontot képezhetne két közelben található természetvédelmi területtel, a Mocsárerdő rezervátummal és a görgényi Nárciszmezővel, amelyek a térség növényi kincseit mutatnák be, úgy őshonos, mint külhonos fajok felvonultatásával. Célkitűzéseim közé tartozik egy tanösvény javaslatának elkészítése a dendrológiai parkban, amely az ottani fafajokat mutatná be interaktív módon a látogatók számára, annak érdekében, hogy az emberek ne csak lássák az őket körülvevő exótákat és őshonos növényeket, hanem ismereteket is szerezzenek róluk, valamint a fák által őrzött történelmi pillanatok emlékeinek darabkáit is megismerhessék.

2.3. Terminológia

Dendrológiai kert: „minden olyan kertépítészeti alkotás, amelyben a kerti térkompozíció egyértelműen felfedezhető, és amelyben értékes idős külhonos fafajok találhatók. A dendrológiai kertek jellemzője továbbá, hogy a tájképi kertek korszakában keletkeztek, következésképp annak karakterét, térbeli és formai kialakítását, kertépítészeti jegyeit mutatják.” (Sárospataki, 2014)

Dendrológiai park: „az 1930-as évekig a dendrológiai kertet használja a szakirodalom. Ezután azonban - túlnyomó részt erdélyi környezetben - előfordul a dendrológiai park kifejezés is ... Kert- és tájtörténeti távlatokban a kert többnyire magántulajdonú és -célú, míg a park inkább közhasználatra feltárt ... A kert és park a köztudatban és a köznyelvben ma sem válik teljesen szét. Jókorá átfedés tapasztalható a két fogalom között, amelynek

következtében maga a szóhasználat is keveredés tárgya.” (Sárospataki, 2014) Így tehát a következőkben mindkét kifejezéssel élni fogok.

Tanösvény: A tanösvényeket gyakran összekeverik az erdei iskolákkal, pedig jelentős különbségek vannak köztük. Az erdei iskolákban a tanítás szakértői vezetés alatt zajlik, és főleg óvodásoknak és általános iskolásoknak szól. Ezzel szemben a tanösvények szélesebb korosztály számára készülnek, és önállóan is végig járhatók. Míg a hagyományos túraútvonalak csak alapvető felszereltséggel rendelkeznek, a tanösvényeken információs táblák, valamint kirándulásvezető és segítő karók találhatók, amelyek tájékoztatják a látogatókat a terület érdekességeiről. Így a tanösvény tulajdonképpen egy olyan útvonal, amely különböző megállóhelyeket köt össze (Bajor-Lampert, 2014).

3. IRODALMI ÁTTEKINTÉS

3.1 A tájképi kertek térhódítása

Az angolkert megnevezés nemcsak egy stíluskorszakot jelent a köznyelvben, hanem általánosan elfogadott terminus a természetes megjelenésű kertépítészeti térformálásra is. Az angol tájképi kertstílus kezdetét az 1700-1720 közötti évekre tehetjük. Így ezen kertművészeti kor mintegy 100 évet ölel fel az 1830-as évekig (az eklektikus tájképi kertek megjelenéséig). Ez az időszak, a klasszicizmus és részben a romantika kora, amely különféle szakaszokat és stílusirányzatokat hozott a kertművészetben. Ebben az időszakban az angol gondolatiság és az angliai alkotások hatása és térhódítása széles körben érezhető Európában.

A park angol eredetű szót először Szemere Bertalan használta a magyar nyelvben, és eredetileg vadasparkot jelentett. A 18. század elején az angol tájképi kert mozgalom átalakította az uradalmak nagy kiterjedésű vadasparkjait művészi koncepció alapján festői kertté vagy tájképi parkká.

Az akadémikus tájképfestészet szabályait, az antik építészeti elemeket és formákat, valamint az olasz tájélményeket ötvöző klasszikus festői kert a szabadelvű szellemiséget tükrözte a kerti térben, felszabadítva azt a barokk kor szigorú korlátaitól. Sok esetben már csak amiatt is átalakították a barokk kerteket tájképi kertekké, mert ez utóbbiak organikusabbnak tekinthető mivoltuk miatt könnyebb, és legfőképpen olcsóbb fenntarthatóságot feltételeztek. A 18. század első felében csak kevés, általában művelt birtokos engedhette meg magának a régi kertek átalakítását vagy új festői kert építését, akik gyakran maguk tervezték és építették meg azokat, így sokszor nem csupán a kerttervező gondolatai jelentek meg a kertben, hanem a birtokló főnemes személyisége is kibontakozott, úgy a növényhasználat, mint a formavilág tekintetében.

A 19. század közepére az angol tájképi kert ténylegesen mozgalommá vált. A több hektáros tájképi parkokat átalakították, és kisebb méretben már elérhetővé tették a kevésbé tehetősnak középnemesség számára is. Az antik és középkori építészeti motívumok általánossá váltak, de inkább csak hangulati elemként és hangsúlyképző építményként használták őket, a parkok egyre könnyebben lemásolhatóak, rekreálhatóak voltak, egyre szélesebb körben. Ennek köszönhető széles körű elterjedésük.

3.2. Gyűjteményes kertek

A hagyományos gyűjteményes kertek kialakulását általában a 19. század első felére helyezik a kerttörténészek. Ebben az időszakban, a század közepére Magyarországon is, egyre inkább a dendrológiai tájkertek irányába terelődött a kertészeti érdeklődés.

A tájképi kertek kanyargós úthálózatán és csillogó víztükrein túl a fák sokszínűsége és formavilága felkeltette a kertészek figyelmét, így azok alkalmazásával létrejött az első olyan gyűjteményes kert, amely megfelelt a kor esztétikai elvárásainak, és hangsúlyozta a növények természetes szépségét.

Ezekben a gyűjteményes kertekben, amelyek a tájképi kertek egyik formáját képezik, tovább élt az a gondolat, hogy a növények egyedi szépségében rejlik fő dekorációs értékük, és önmagukban is esztétikai funkciót látnak el a kertben, nem csupán emberi érzelmek jelképei. Emellett az exotikus növényfajok bevezetése egyre nagyobb teret nyert, így Magyarországon is elterjedt az exóták alkalmazása a dendrológiai kertekben (Fekete, 2007a).

3.3. Tájképi kertek Erdélyben

Az erdélyi arisztokrácia nemcsak vendégségbe látogatott vidéki kastélyaiba, például a vadászatok alkalmával, hanem életvitelszerűen tartózkodtak uradalmaikon. A birtokokat aktívan használták, ami erősítette a kert-tulajdonos viszonyt. Ennek következtében az erdélyi kastélykertek, különösen az angolkertek, egyedi és meghitt hangulatot árasztottak, amelyet a domborzati adottságok is támogattak. Ezekben a kertekben gyakran megtalálhatók voltak a népművészeti motívumok is.

Az eszmei központtól való távolság, vagyis a nyugati hatások késleltetése nem csupán időbeli eltéréseket eredményezett Erdélyben, hanem stílustörténeti szempontból is átalakította azokat. Gyakran kevésbé tisztán megkülönböztethetők, és keverednek az egyes stílusjegyek egymással, vagy a helyi népi művészeti elemekkel. Ez a jelenség érvényes a tájképi kertekre is, melyekben az angolkertek gyakran megtartják az előző kertek stílusjegyeit. Az erdélyi kertekre jellemző volt a szobrok átvétele, megtartása a barokk kertekből átalakított tájképi kertekbe, néha azonban új szobrok tervezése is. A hagyományokhoz való ragaszkodás sok helyen tetten érhető a kertek elemzése során. Az erdélyi kertekben kiemelkedő helyet foglalt el a fenyő, mint az erdélyi szíveknek kedves szimbólum (Fekete, 2006). Az erdélyi tájképi kertek 19. századi virágkorában a tudatos tervezésnek köszönhetően számos látványos tájképi kompozíció jött létre, melyek inkább esztétikai, mintsem praktikus célokat szolgáltak. Díszítő

építmények és tárgyak kerültek elhelyezésre a kertekben, hogy látványelemekként, dekorációként és hangulatteremtőként szolgáljanak (Fekete, 2016).

3.4. Görgényszentimre település

Görgényszentimre Maros megye egyik legrégebbi települése. Létezésének bizonyítékai már a dák korszak óta léteznek, és az írásos dokumentumok 1080-ig nyúlnak vissza, amelyek egy dák erődítmény jelenlétéről tanúskodnak a község területén. A település 1248 óta Gurgen néven szerepel oklevelekben, és az idők folyamán latin, román vagy magyar nyelvű oklevelekben különböző neveken szerepel, mint például Görgény, Gergin, Szent Emrich, Gergen, Geurgény, Girgn, Görgen, Villa sancti Emerici, Gurgiu-a-Sînt-Imbrului, Giurgiu Sânt Imbrului, Gurghií illetve Gurdghiu (Primăria comunei Gurghiu, 2014). Egyesek szerint nevét a településen álló Szent Imrének szentelt templomról, és a Gergen személynévből kapta (Kovács, 2002). Községközpont, 9 település tartozik hozzá: Görgényadorján, Kásva, Kincsesfő, Oszojtelep, Görgényüvegcsűr, Lárka, Görgényorsova, Orsova, Pálpatak. (Vas and Szakacs, 2013) A középkortól kezdődően a 19. századig mezővárosi rangot viselt.

Görgényszentimre község 418 méter tengerszint feletti magasságban fekszik a megye északkeleti részén, a Görgényi-havasok lábánál, Marostelki- és Idecsi dombság találkozásánál elterülő Mocsári-erdő és Rákóczi-hegy völgyében a Görgény-folyó bal partján, 13 km-re Régen községtől, Marosvásárhelytől pedig 44 km-re, ahonnan a DN15-ös majd a DJ153C műutakról közelíthető meg (Kovács, 2002).

A Görgény-völgy északi részén, a Rákóczi-hegy térségét mészkővel, márgásmészkővel, kvarcittal, csillámpalával és vörös homokkővel alkotott konglomerátumok uralják. Éghajlata mérsékelt kontinentális, amelyet a domborzati viszonyok befolyásolják, így nem túl forró nyarak és enyhe telek jellemzik. A klíma Görgényszentimrén hűvös és csapadékos. Az elmúlt harminc év adatai szerint a januári hónapban a legalacsonyabb átlaghőmérsékletet (-4,9 °C) mérték, míg a júliusi hónapban a legmagasabbat (19,7 °C). Az éves átlagos csapadékmennyiség 732 mm. A téli időszakban a csapadékmennyiség minimális, így bár hideg van, általában csak vékony hótakaró borítja a tájat, ami tavasz elején hamar elolvad. A környező hegyek megvédik a Görgény-völgyet az erős északkeleti szelektől. A szél Nyugatról fúj átlagosan a legerősebben. Görgényszentimre község közigazgatási területe erdős területeket, legelőket és kaszálókat, réteket, hagyományosan művelt mezőgazdasági területeket foglal magába. A falu környékén a felszíni földtani szerkezet egyenletes vízszintes rétegződésű üledékes lerakódásokat mutat.

Körülbelül 1 m vastagságban növényi maradványokat tartalmazó talajok és/vagy antropikus feltöltések találhatók, amelyek alatt kavics, homok és agyag következik. A Dendrológiai Parkban 6,5 m mélységben márga található. Az alluviális lerakódások vastagsága 5-7 m. (Vas and Szakacs, 2013)

3.5. Görgényi vár és kastély

A görgényi királyi vár a középkori Erdély egyik fontos és biztonságos erőssége volt, amelyet először 1358-ban említik meg az írások. A vár valószínűleg Árpád-kori eredetű, és többnyire vajdai vagy székely ispáni tisztségekhez tartozott. I. (Nagy) Lajos magyar király is megfordult itt 1366-ban székelyföldi útja során. A vár jelentőségét tovább növeli, hogy 1453-ban V. László a törökellenes harcokban nyújtott szolgálataiért örök jogon adományozta Hunyadi Jánosnak. Hunyadi Mátyás uralkodása idején az uradalom a vajdai és székely ispáni méltóságok kezében volt, majd fiskális birtokként a fejedelmek használták, sok esetben zálog ellenében hűséges embereiknek adták.

Többszöri zálogosítások és viszályok után, 1638-ban a vár I. Rákóczi György fejedelem irányítása alá került, aki idővel annak kibővítéséhez, megerősítéséhez kezd. Görgény a fejedelem igencsak kedvelt helyévé vált, többek között vadászati lehetőségei miatt, így 1642-ben megszakítják a várban zajló építkezéseket, és nekilátnak a vár lábánál egy udvarház megépítéséhez, ami a kellemesebb ott tartózkodást szolgálhatja. Később a vár bástyáinak építését is tovább folytatták, a görgényi uradalom egyre csak bevehetetlenebbé és fontosabbá vált Erdély számára. Kiemelkedőségét az is mutatja, hogy 1662-ben országgyűlést is tartottak itt.

Miután a vár egy ideig Teleki Mihály és családjának tulajdonában van, Rabutin császári tábornok által vezetett ostromok révén osztrák kézbe kerül, görgény stratégiai szerepe ezzel megcsorbul, majd meg is szűnik. A szétlőtt vár köveit lassan széthordják. A későreneszánsz kastély is kihasználatlanná válik, pusztulásnak indul.

Ezek után Bornemisza János az, aki újból nekilát a kastély felvirágoztatásának, a reneszánsz kastély barokk átalakításának. Halála után pedig fia, Ignác veszi át az uradalmat. Bornemisza Ignác, Mária Terézia által megbizonyosodva hosszas tulajdonlasi jogáról, nekilát a kastély kibővítéséhez. A Bornemisza ideje alatt, pontosabban Leopold báró által jött létre az uradalomhoz tartozó tájképi kert, amelybe különleges fa- és cserjefajokat telepítettek, és amely az 1840-es években teljes pompájában állt.

A családtól per folytán 1869-ben az uradalom kincstári kézbe kerül, majd a 80-as évek folyamán vadászkastéllyá alakítják az épületegyüttest, Rudolf trónörökös számára. Halála után 1893-tól kezdődően a kastély erdészeti szakközépiskolának ad otthont. (Kovács, 2002)

A többszöri tulajdonoscseré (3. ábra) utolsó eseményeként, 2009-ben az épületegyüttesben megszűnt az erdészeti oktatás, és a kastély a Maros Megyei Múzeum Egyesület tulajdonába került.

A kastélykertek romjai, melyek a mulandóság szimbólumai és történelmi asszociációkat hordoznak, gyakran szemet gyönyörködtető látványosságok. Az erdélyi tájban az évszázados háborúk miatt számos rom található, mint például a Rákóczi-vár romjai is. Ezeket a romokat lehetett használni a kert művészi értékének növelésére, mint *eye catcher* elemek. Azonban ma már az erdő beborította ezeket a romokat, így messziről nehéz azonosítani őket, és nem töltik be a korábbi szerepüket (Fekete and Hodor, 2019).

3.6. A Rákóczi-Bornemisza kastélypark kialakulása és története

A Rákóczi-Bornemisza kastélyhoz tartozó gyűjteményes tájkert kialakulása több szakaszban zajlott. I. Rákóczi György az írások szerint kifejezetten elkötelezett volt a kertészettel és a gazdálkodással kapcsolatos tevékenységek iránt. Az családja és általa ápolta a kertészeti érdeklődés a generációkon átívelő hagyomány részét képezte. Uradalmaikban (Fogaras, Szamosújvár, Gyalu, Porumbák) számos veteményes, gyümölcsös és virágos kertet gondoztak, melyek fenntartását nagyrészt saját erőforrásaikból biztosították. Így volt ez a görgényszentimrei birtok esetében is. A fejedelem feleségének, Zsuzsánna nagyasszonynak is jelentős része volt a kert gondozásában és karbantartásában, melyet rendszeresen és alaposan végeztek. Különös figyelmet szenteltek a virágok nevelésének és gondozásának, melyeket szeretettel ápoltak, gondoskodtak azok esztétikus megjelenéséről és egészségéről. Az uradalomhoz az írásos feljegyzések alapján gyümölcsöskert is tartozott, hol leginkább szilvát termesztettek (szilvaskert), de körte, alma és meggyfák is említésre kerülnek. A kertben egy kiszáradt tó is megjelenik. A Rákócziak után az uradalom Apafi Mihály irányítása alá kerül, kinek felesége, Bornemisza Anna sok időt töltött el a kert fenntartásával. Az ekkori reneszánsz tábláskert nem mutatta a barokk iránt való törekvés jeleit, hagyományos orvosbotanikai növényalkalmazás volt tetten érhető. A várhegy oldalában a gyümölcsösökön túl szőlőültetvény volt, mellette pedig a Görgény patak mocsaras területei.

A kert alakulásának következő állomásaként, a Bornemisza család tevékenysége kulcsfontosságú. Az 1780-as években készült leltár részletezi a kúria körüli kertet, amelyekben megtalálható volt a díszkert, gyümölcs- és zöldségkert, illetve szó esik szarvasos kertről is. Az angol kertek térhódításával Erdélyben is megjelent a mozgalom, amely alatt Leopold báró által görgényszentimrén is tájképi stílusú kertet hoztak létre (1820-30-as években). A századfordulón különleges cserje és fafajokat telepítettek a festői kertbe. Bizonyos felvetések szerint Anton Böhm bécsi kertésznek fontos szerepe lehetett a park létrehozásában. A park akkori mivoltáról a település egykori református lelkésze, Székely Ferenc festett igen érzékletes képet monográfiájában. A tájképi kertek minden jellemzője képviseltette magát: tó, szökőkút, vízesés, mitológiai szobrok, pavilonok, stb. (Kovács, 2002).

A 19-20. század fordulójának idején az országszerte megindult Erzsébetliget telepítési mozgalom Görgényszentimrére is kiterjedt. Ennek részeként tölgyfákkal körülvett kis kőasztalt állítottak fel, amelyet a királyné tiszteletére, emlékére szántak. A parkban ma is áll két tölgyfa, melyeket ekkor telepítettek.

A park növényállományának gazdagsága a sokáig a kastélyban működő erdészeti iskola munkásságának is köszönhető, így elmondható, hogy a kert ma is rendelkezik dendrológiai oktató funkcióval (Fekete, 2007b).

3.7. Tanösvények tanulmányozása

A 18. század végén a technikai fejlődések hátrányait felismerő nyugati ember egyre inkább nyitni kezdett a természet felé. A kor művészei és filozófusai a múltban, illetve a gyerekkorban kerestek új támpontokat. Hosszadalmas folyamat volt, mire a természetszeretetre való nevelés fizikai formát ölthetett tanösvények formájában.

A tanösvények kialakításának kezdetét a két világháború közötti időszakra tehetjük. Az Egyesült Államok volt az a hely, ahol elsőként hoztak létre ilyen jellegű természetjáró túraútvonalat: 1925-ben a Palisade Interstate Parkban Lutz múzeumigazgató hozta létre. Ez az útvonal egy 1,5 km hosszú körtúra volt, amely arra ösztönözte a hétvégén kirándulókat, hogy közelebbről megfigyeljék a természetet. A tanösvényen táblák mutatták be az ismeretek egy részét, majd ezután a megszerzett tudást önállóan lehetett ellenőrizni. Európát tekintve Németország volt az első hely, ahol tanösvény létesült, mégpedig Neuen település szomszédságában, a Bredower Forst erdőben, azzal a céllal, hogy természetmegfigyelésre ösztönözze az embereket.

Az 1960-70-es években, fiatalokat vontak be az erdei tanösvények létrehozásába és karbantartásába. A fiatalok részvétele, az oktatási intézmények és környezetvédelmi szervezetek közötti együttműködés, valamint a saját kezdeményezéseik, aktív tevékenységeik és a gyakorlati tapasztalatok révén megerősödött a környezettudatosság.

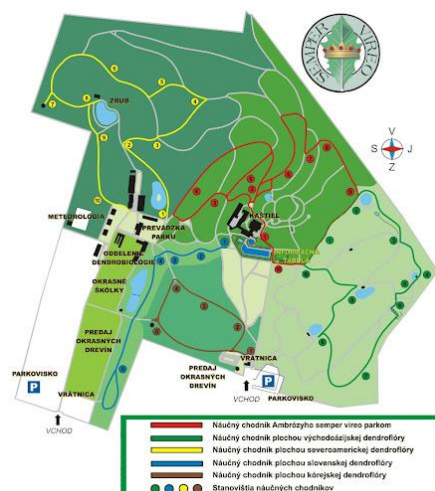
A hagyományos tanösvények eredeti célját, a környezetpedagógiai hasznosulást, több okból kifolyólag, nem sikerült teljes mértékben elérni, így jött létre az élményösvény fogalma, 1994-ben. Ennek célja is az ismeretek átadása és a környezethez való érzékenység növelése volt, azonban az aktív tanulásra helyezték a hangsúlyt a passzív ismeretátadás helyett, érzékszervekre ható elemekkel, élménypedagógiai módszerekkel kiegészítve (Kollarics, 2020).

3.8. Esettanulmányok

3.8.1. Malonyai arborétum- Szlovákia

A vidéki rekreáció és turizmus különösen fontos a vidéki területek gazdasági növekedése szempontjából, és hozzájárulhat a környezeti értékek megőrzéséhez és javításához. A környezet és a táj vonzereje az alapja ennek. Az ilyen tevékenységek fejleszthetik és védelmezhetik a hely kulturális, történelmi és természeti örökségét. Szlovákiában törvény szabályozza a védett területeken végezhető szabadidős tevékenységeket. A tevékenységek típusa és mértéke attól függ, hogy mennyire védett a terület. Az Mlyňanyi (Malonya) Arborétum a természetvédelem negyedik szintjéhez tartozik, és különböző táblákkal, tanösvényekkel és útmenti kiállításokkal köti össze a területet és a látogatókat. Ezek segítenek az élmények értelmezésében, és a hely történetének elmesélésében. Az malonyai Arborétum gondozza Szlovákia legnagyobb nem őshonos fa- és cserje gyűjteményét, amely egyben Közép-Európa egyik leggazdagabb kollekcióját is jelenti, és amelyet gróf Ambrózy Migazzi Istvánnak köszönhet, aki a kert alapítója volt (Biľušová and Kutný, 2016). Az izgalmas részleteket rejtő, fajokban gazdag tájképi kertben (Sárospataki, 2014) a cél, hogy a fiatal generációt vonzó módon vonják be a védett terület felfedezésébe, és információk révén széleskörű ismereteket közvetítsenek számukra.

A területtel kapcsolatos több elemzés eredményeként kidolgoztak négy különböző tematikus tanösvényt az arborétumban. Ezek a tanösvények a látogatókat átfogó módon vezetik végig a különféle dendroflórákon, közben bemutatva az egyes kontinensekhez kapcsolódó érdekességeket és tényeket, oktatási táblák és interaktív elemek segítségével.

1 ábra: A malonyai arborétum tanösvényeinek átfogó térképe

Az arborétumban dendrológia oktatás folytatható, amely által a növények és a környezet közötti kapcsolat számos aspektusa vizsgálható. A fák és cserjék gyűjteményei hasznosak a botanikát, biológiát és erdészetet tanulók, valamint a zoológiát és a tájépítészetet tanulók számára is. Az arborétumban vezetett túrákat, beltéri és kültéri interaktív oktatást szerveznek, az általános és középiskolák, egyetemek és a nyilvánosság számára.

A látogatók számára a nevelés/oktatás sokkal többet jelent, mint pusztán a tények megismertetése. Az információk jelentősége és értelmezése fontosabb, mint maguk a száraz tények. A jó értelmezés segíti a látogatókat abban, hogy személyes kapcsolatot találjanak a megfigyelt helyek, tárgyak és események, valamint saját életük és értékeik között. A tanösvény készítőinek célja az volt, hogy gazdag és érdekes információkat nyújtsanak, amelyek ösztönöznék az arborétum újbóli látogatására. A terület felfedezése során különleges kilátásokban gyönyörködhet a látogató, építészeti remekműveket csodálhat meg, és kivételes növény- és állatfajokkal találkozhat. Ezen kívül részese lehet a természet csodálatos folyamatainak és az évszakok változásainak megfigyelésének. (Bihuňová and Kutný, 2016).

3.8.2. Kámoni arborétum- Magyarország

Az arborétum kialakítása eredetileg a Saághy család 1855-ben épített kastélyához tartozó gyűjteményes kertből indult. Dr. Saághy István a 1890-es évek elején kezdte meg a kert szakszerű kialakítását. A kert területe mintegy 4 hektár, és számos exotikus növényt foglal magába. Az Öregpark néven ismert rész az arborétum egyik jelentős részét képezi. Habár a 19.

század második felében a gyűjteményes kertek voltak divatosak Magyarországon, a Saághy park különlegessége abban rejlik, hogy nem csupán a növénygyűjtés szenvedélyéből született. A kert tervezése során fontos szerepet játszottak a térkompozíciós eljárások és a tájképi kertekre jellemző elemek, például a keretezett látványtengelyek és a szoliterek, melyek még ma is megtalálhatók és megfigyelhetők a kertben.

A gyűjteményes kert létrejöttét elsősorban a tulajdonos, az alapító szenvedélyes növénygyűjtése és dendrológiai érdeklődése vezérelte. Napjainkra azonban ez a kert olyan intézménnyé vált, amelynek célja a környezeti nevelés és a tudományos kutatás elősegítése, emellett fontos szerepet tölt be a testi és szellemi fejlődés terén. A 2. ábrán látható képek szemléltetni kívánják a parkbéli tanösvény hangulatát(Fekete, 2007a).

2. ábra: Információs táblák a kámoni arborétum tanösvénye mentén

A kámoni gyűjteményes kert jó példa arra is, hogy hogyan használható napjainkban egy történeti kert akár ideiglenes kiállítótérként is művészeti alkotások számára, amellyel még több látogató megszólítható, elérhető. 2022-ben ugyanis képzőművészeti biennálét szerveztek itt (3. ábra), azzal a céllal, hogy bemutassák, miként integrálódhatnak a képzőművészeti alkotások természetesen a zöld környezetbe, és hogyan olvadhatnak össze azzal, így is nevelve az embereket a természetszeretetre, elősegítve annak mélyebb megismerését(Török, 2022).

3. ábra: Képzőművészeti biennálén bemutatott alkotások a kámoni arborétumban

Általánosan elmondható, hogy az arborétumok, így a kámoni is, fontos szerepet játszanak a városok turisztikai és rekreációs téren történő fejlődésében, így egy komplex szemléletmód szükséges rehabilitációjukhoz, mely nem csak botanikai szempontból közelíti meg a problémákat, hanem megoldást nyújt a társadalmi elvárások kielégítésére, és a történeti értékek fenntartására egyaránt (Fekete, 2007a).

4. ANYAGOK ÉS MÓDSZEREK

4.1. Vizsgálatok

A dendrológiai park fejlesztési tervének alapját a park helyszínének feltérképezése adja. Fontos szempontok közé tartozik a park történeti háttere, kulturális jelentősége és a társadalmi kontextus figyelembevétele. Ezek a tényezők határozzák meg a terv kereteit. A helyszín megismeréséhez első lépésként történelmi kutatásokat végeztem, majd nagyobb méretarányban elemeztem a falusi környezetet, beleértve a település struktúráját, a zöldterületeket, a vízhálózatot és a városfejlődést. Ezt követően részletesebben tanulmányoztam a tervezési területet, különös tekintettel a dendrológiai park értékes, idős fáira. A vizsgálataimat a következő programok segítségével végeztem el: QField, QGIS, ArchiCAD, Adobe Photoshop, Excel;

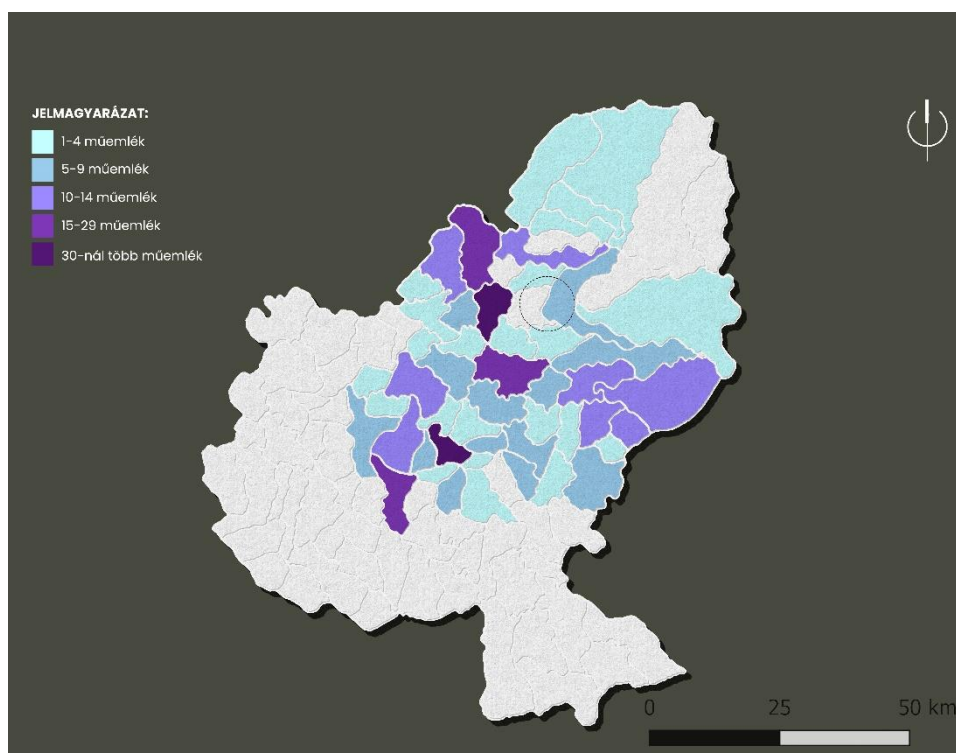
4.1.1. Megye szintű vizsgálatok

Mint ahogyan arra már az irodalmi áttekintés során is kitértem, Görgényszentimre fontos helyet foglal el Maros megyei viszonylatban. Az 4. ábrán megfigyelhető a település elhelyezkedése, és azon belül a kutatási, illetve tervezési helyszín megjelölése.

4. ábra – Görgényszentimre, valamint a Rákóczi-Bornemisza kastély és park elhelyezkedése
(saját ábra)

A következőkben műemlékvédelmi és turisztikai szempontokat figyelembe véve vizsgáltam Maros megyén belül a Rákóczi-Bornemisza kastély és park 60 km-es körzetében található műemlékek eloszlását, illetve a maros menti kastélyok elhelyezkedését, amelyek a következő ábrákon láthatóak.

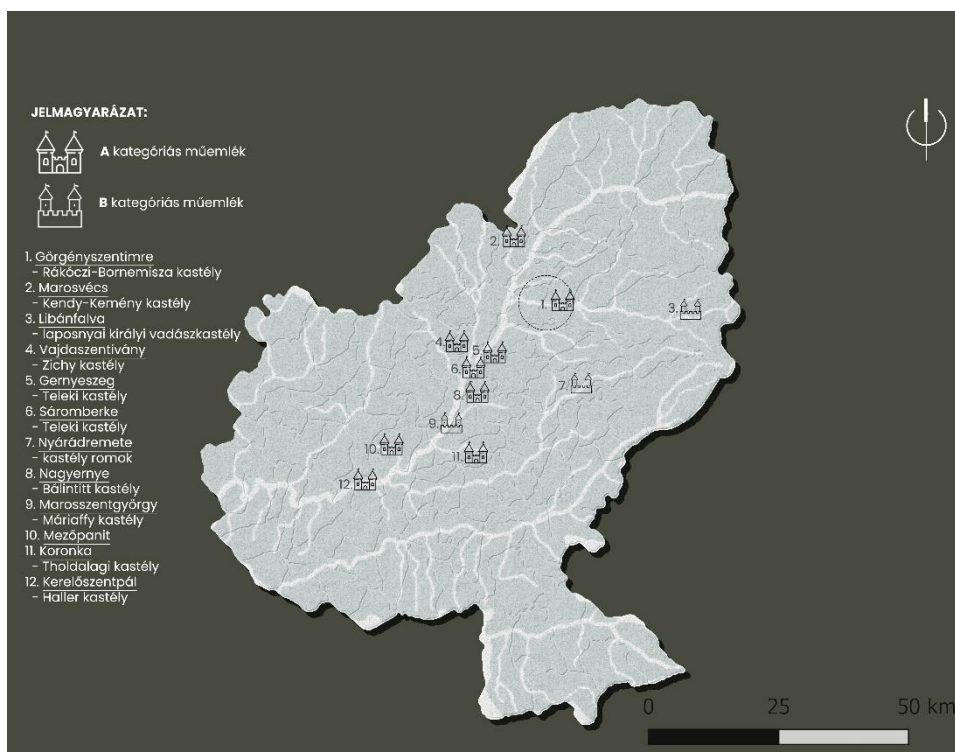

5. ábra- Műemlékek mennyiség szerinti eloszlása a tervezési terület 60 km-es körzetében
(saját ábra)

Az 5. ábrán jól látható, hogy Görgényszentimre község három szomszédos községében egyáltalán nem találhatóak műemlékek Románia műemléki listája szerint. Ez is mutatja a tervezési helyszín egyediségét és fontosságát, ahol is Görgényszentimre faluban található a község mind a 9 műemléke:

- MS-I-s-B-15381 (RAN:117328.01) - Görgényszentimrei régészeti lelőhely;
- MS-I-m-B-15381.01 (RAN:117328.01.02) - Vár;
- MS-I-m-B-15381.02 (RAN:117328.01.01) - Középkori vár;
- MS-I-s-B-15382 (RAN:117328.02) - Római település görgényszentimrén;
- MS-II-a-A-15691 (RAN:117328.04) - Porcelángyár;
- MS-II-a-A-15692 Bornemisza kastély együttes;

- MS-II-m-A-15692.01 Bornemisza kastély;
- MS-II-m-A-15692.02 Rákóczi kápolna és torony;
- MS-II-m-A-15692.03 Dendrológiai park; (Ministerul culturii, 2015)

6. ábra- Maros menti kastély 60 km-es körzetben (saját ábra)

A 6. ábrán a vizsgált terület 60 km-es körzetében elhelyezkedő Maros megyei kastélyok vannak feltüntetve. Sárospataki Máté szerint, az itt szereplő kastélyok közül kettőhöz tartozik olyan történeti kert, amelyet tipikus dendrológiai kertnek nevezhetünk. Az egyik a gernyeszegi Teleki kastély kertje, a másik pedig a görgényszentimrei (Sárospataki, 2014). Sok kastély esetében a hozzá tartozó kert vagy nagyon rossz állapotban van, vagy teljesen megsemmisült az idők folyamán. Ez a tény is alátámasztja a helyszín jelentőségét.

4.1.2. Település szintű vizsgálatok

Mivel a vizsgált terület is nagyon értékes növényi állománnyal rendelkezik, első lépésként a szomszédos Natura 2000-es területeket vizsgáltam, amelyek szintén flórájuk miatt kiemelkedőek. A park 5 km-es körzetén belül található két természetvédelmi terület is: a Mocsár-erdő rezervátum és a görgényi nárcisz mező (4. ábra).

Románia legrégebbi erdeje a Mociari ősi tölgyerdő. Az erdő a Görgény-hegység lábánál, mocsaras területen terül el. A rezervátum az Erdélyi-medence déli végén, a Görgény folyó teraszán helyezkedik el. Az 569 hektáros terület sík, és nem rendelkezik felszíni vízzel. Magassága 490 m tengerszint felett, É-Ny-i lejtéssel. Ezen a területen mintegy 300 idős bükk- és tölgyfa található, melyek korukat tekintve 650-720 évesek, 15-20 méter magasak és átmérőjük 1,5-4 méter között van. A területet kizárólag a természetvédelem és tudományos kutatások céljaira szentelték („Mocsár-erdő,” n.d.).

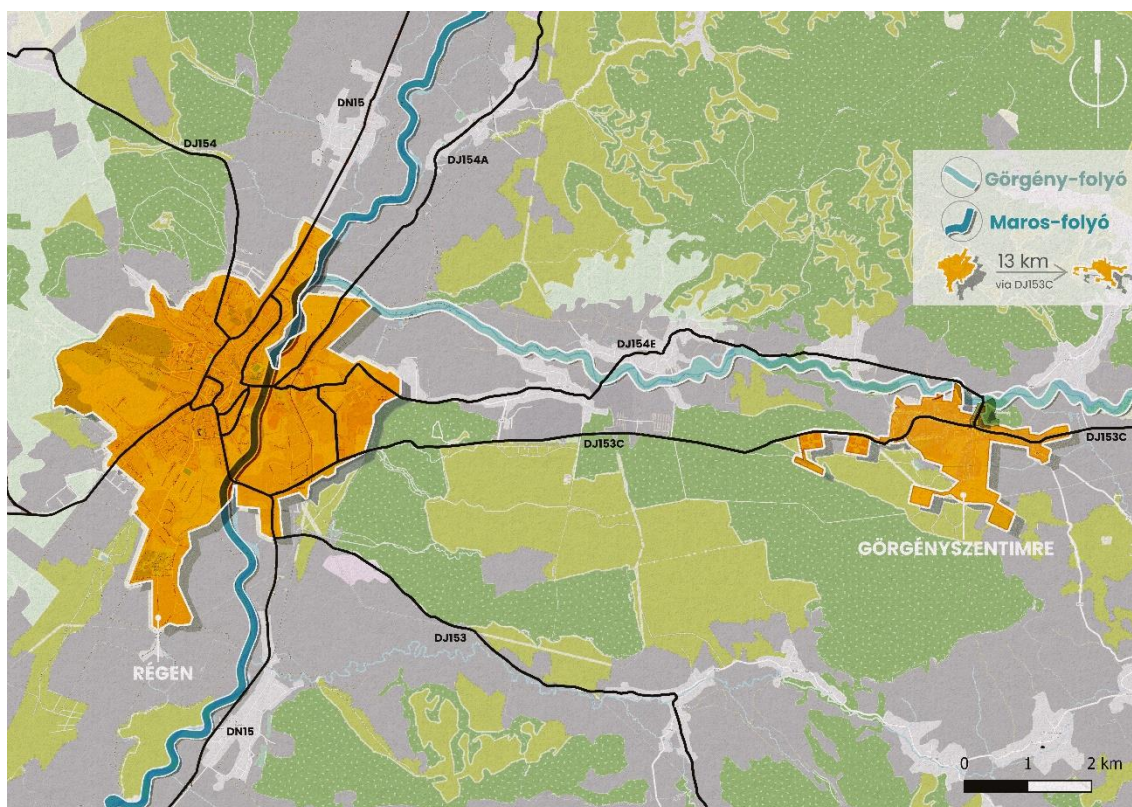
A görgényi nárciszrét egy kiemelkedő természeti jelentőségű terület, melyet a Maros folyó emelvényén találunk. Ez a terület nemzeti érdekű védett terület és botanikai rezervátum, amely 3 hektáron terül el. A környezet ideális a *Narcissus stellaris*-nárcisz számára, ezen kívül még rengeteg más növényfaj is megtalálható itt (tarka tulipán, szibériai írisz) („A görgényi nárcisz mező,” n.d.).

7. ábra- Natura 2000-es területek Görgényszentimre (saját ábra)

Úgy gondolom, hogy mindenképp fontos figyelembe venni, hogy ezek a területek mind a Görgény-völgyének jelentős botanikai értékeit képviselik, és kapcsolatban állhatnak a továbbiakban az általam vizsgált területtel is, akár egy turisztikai csomópont kialakításának lehetőségét is magukban hordozhatják.

Görgényszentimre elhelyezkedését és a térség fő vízfolyásainak rajzát a következő, azaz a 8. ábrán szemléltetem. Megfigyelhető, hogy a kastély, valamint a park is könnyen megközelíthető a falun áthaladó főútról, amely mindenképp előnyös helyzet turisztikai szempontból. A Görgény-folyó, mint látható, közvetlen kapcsolatban áll a település területével, így a parkkal is, és vízhozama meghatározó szerepű a kertet tekintve.

8. ábra: Úthálózat, megközelíthetőség, fő vízrajzi elemek (saját ábra)

9. ábra- A terület és szomszédságának tulajdonjogi viszonyai (saját ábra)

A település tekintetében elmondható, hogy a dendrológiai kert képezi a legfőbb zöldfelületi elemet, amely közhasználatban van. A falu többi zöldfelülete nagyrészt magán tulajdon (magán kertek és mezőgazdasági területek összessége). Ezért is nagyon fontos a település életében játszott szerepe, mint kikapcsolódási, rekreációs zóna. A 9. ábrán láthatóak terület szomszédsági és tulajdonjogi viszonyai. A park jelenleg Görgényszentimre önkormányzatának tulajdonában áll, míg a kastély a Maros Megyei Múzeum Egyesület igazgatóságához tartozik.

4.1.3. Tervezési terület vizsgálatai

4.1.3.1. Katonai térképek vizsgálata

A történeti kertekről elmondható, hogy annál értékesebbek, minél több történeti korszak lenyomatát hordozzák, melyek az évek során rétegződnek, és egy komplex kép kialakulásához vezetnek. A kert kora, és ezzel értéke, azáltal is mérhető, hogy szerepel-e a különböző katonai térképeken, esetleg megmaradtak-e máig a szerkezetének, felépítésének alapjai. Így a következőkben annak jártam utána, hogy mit tudhatunk meg a parkról a katonai térképek segítségével (10. ábra). Erdély első katonai felmérésén láthatóak a Rákóczi vár bizonyos részei, amely épületegyüttes a település keleti részén helyezkedik el, a domb lábánál pedig megfigyelhető az egykori udvarház és a hozzá tartozó gyümölcsöskert is. A területen még egy tó körvonalai is kirajzolódnak, melynek ma már csak egy, a növényzet által benőtt helye maradt meg. A második felmérés idején a vár már sajnos nem kerülhetett fel a térképre, ugyanis azt addigra Rabutin porrá lövette, és köveit széthordták. A parkban igen nagy változás figyelhető meg, ugyanis megjelenik Bornemisza család idejében létrehozott tájképi kert íves, kanyargós vonalvezetésű úthálózata, illetve az udvarház mellett a reneszánsz tábláskertre utaló rész is megtalálható. Az első felmérésen ábrázolt tó itt már nem szerepel, azonban helyette a kert Észak- Keleti részén egy másik tó került ábrázolásra, amelyet a Görgény patak vize táplál.

A harmadik katonai felmérés sokban hasonlít az előzőhöz, azonban látható, hogy a kanyargós úthálózatot helyenként felváltja a merev vonalvezetésű allék egymásutániséga. Feltehetőleg ekkor telepítették a sétányok mentén a park mai sorfáinak javarészét. A várhegy tetején ekkor már jelzés mutatja vár helyén épített kis kápolna helyét.

A jelenlegi állapotot tekintve elmondható, hogy a napjainkban is a parkban lévő tó, valószínűsíthetően megegyezik a második, illetve harmadik felméréseken szereplővel, elhelyezkedéséből és formájából ítélve, amelyet továbbra is a Görgény-folyó vize tart fenn, azonban a park további belső vízhálózatáról már csak kiszáradt meder tanúskodik. A kert úthálózata sokat változott, a kanyargós útvonalak a legtöbb helyen kiegyenesedtek, erős látványkapcsolatokat határozva meg, egyrészt az épített elemek és a fasorok között, valamint a park és a várhegy látványának interakciójából adódóan.

10. ábra: Katonai felmérések elemzése a park területén (saját ábra)

4.1.3.2. Fakataszter

A történelmi kertekben megbúvó öreg fák nem csupán szépséget és hangulatot kölcsönöznek, hanem sokoldalú értékeket és ökoszisztéma-szolgáltatásokat is nyújtanak: társadalmi, gazdasági, városi, kulturális, építészeti, biológiai és ökológiai szempontból is. Annak ellenére, hogy ezek a fák kiemelkedő fontossággal bírnak, sajnos veszélyeztetettek. Ennek következtében elengedhetetlen, hogy a döntéshozók és a nyilvánosság figyelmét

felhívjuk erre a problémára, ezzel tovább növelve az öreg fák iránti tiszteletet, különösen a történelmi kertekben.

A történelmi kertek rekonstrukciójának tervezése, fejlesztése és fenntartása során elsődleges szempontnak kell lennie az idős fák megóvásának. Fontos, hogy az eredeti ültetési tervet tiszteletben tartsuk (ha van), és a faállomány cseréjét hosszú távú tervezés alapján végezzük, minden kert egyedi jellemzőit és értékeit figyelembe véve. A megfelelő fafajok kiválasztása segíthet az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban. A fák egészségének, biztonságának és hosszú élettartamának érdekében szükség van megfelelő szakértelemre a karbantartásuk során.

A növényzet helyreállításakor fontos figyelembe venni az eredeti elrendezést és az ökoszisztéma dinamikáját. Ennek érdekében első lépésként részletes tanulmány készítése ajánlott a növényállományról és annak változásairól, hogy a helyreállítási folyamat minden aspektusát megfontoltan lehessen végrehajtani (Szabó et al., 2022).

A kutatás következő lépéseként a park idős és értékes, illetve különleges fáinak egy része került felmérésre. A mért adatok rögzítése a Qfield nevű program telefonos applikációja segítségével történt meg, ahol a fáknek a következő adatai lettek megállapítva és rögzítve:

- Faj latin és magyar megnevezése
- Famagasság (m-ben kifejezve)
- Törzsmagasság (m-ben kifejezve)
- Törzsátmérő (cm-ben kifejezve)
- Törzskerület (cm-ben kifejezve)
- Koronaátmérő (m-ben kifejezve)
- Korona alsó magassága (m-ben kifejezve)
- Korona forma
- GPS koordináták
- A fa egészéről készült fotó

Az adatok feldolgozása a QGIS földrajzi információs rendszerben történt, ahol minden fa azonosítóval lett ellátva (betű, illetve szám kombináció), illetve ezekhez fényképes dokumentáció lett hozzárendelve. A 403 felmért fához a következő, azaz a 12. ábrán látható módon adatlap készült. A fák életkorának becslése a törzskerületük 2,5-tel való osztásával lett meghatározva. Ez alapján 67 olyan fa lett felmérve, amely 100 évnél idősebb. A legidősebb fa pedig egy 216 éves Korai juhar (*Acer platanoides*). Megfigyelhető, hogy a fák kora igen

[illegible]

nédon a felmérés során sok esetben találkozottam ezzel a problém

26

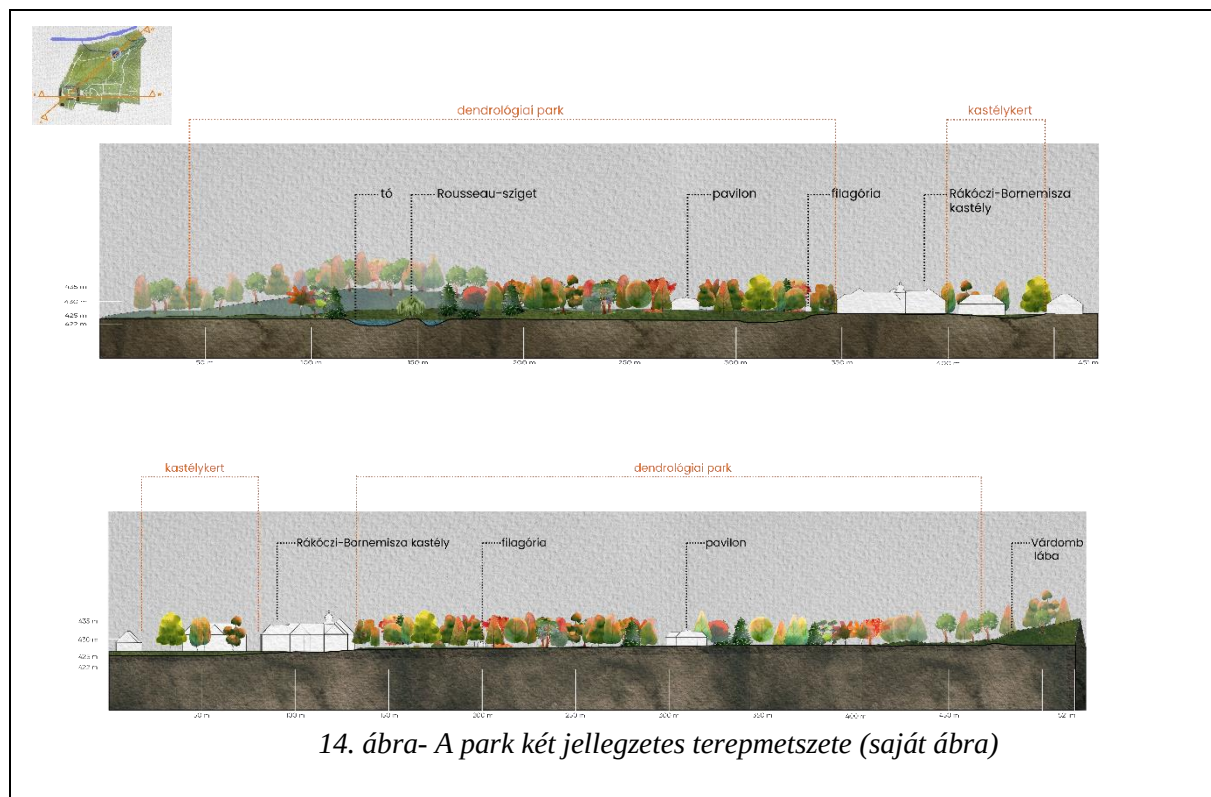
jegenyefenyő cseméték lettek telepítve, amelyek a későbbiekben kiszoríthatják az idős hársakat, teljesen megcsonkítva azok történelmi jelentőségét. Az Erzsébet királynőnek emléket állító kőasztal környezete nyitottabb területnek számít a parkon belül, egyfajta tisztás szerepét töltheti be, azonban a közelmúltban erre a területrészre is újabb, indokolatlan, a park teljes besűrűsödését erősítő, elősegítő tuja cseméték kerültek beültetésre, melyek látványromboló hatásúak lehetnek a jövőben (13. ábra). Megszűnik a tisztás és a pavilon közötti vizuális kapcsolat. A jövőben fontos lenne az újabb és újabb fásszárúak telepítésének szabályozása, illetve telepítésük gondos megtervezése, annak érdekében, hogy ezek az új egyedek a park javát szolgálják. Ezért is lenne javasolt a különböző fasorok esetében már most elkezdni egy-egy, az adott allé fáival megegyező fajú, új generáció előnevelése faiskolai körülmények között, amivel a továbbiakban megfelelő módon lehetne pótolni, felváltani az elpusztult, kiszáradt példányokat. A park teljes beerdősödésének meggátolása is fontos feladat, amely ellen egy első lépés lehet a különböző invazív fajok kiszorítása a területről, mint például a *Robinia pseudoacacia* és az *Ailanthus altissima* fajoké.

13. ábra- Újonnan ültetett tuja cseméték az Erzsébet liget szomszédságában

Annak érdekében, hogy jobban láthatóak legyenek a helyszín adottságai, és értékei, elkészült a park helyszínrajza és hozzá tartozó két jellegzetes terepmetszete (14-15. ábrák).

A terepmetszeteken megfigyelhető, hogy a park dinamikáját a szomszédos várhegy és az egykori és jelenlegi vízelemek adják, ezek határozzák meg a terület változatosságát.

Sárospataki Máté, doktori értekezése alapján, a dendrológiai parkokat az exóta fafajok elhelyezkedése alapján három térszerkezeti osztályba sorolja: átmenetes elrendezés, homogén elrendezés, domináns elrendezés (Sárospataki, 2014); Ezek alapján a görgényszentimrei

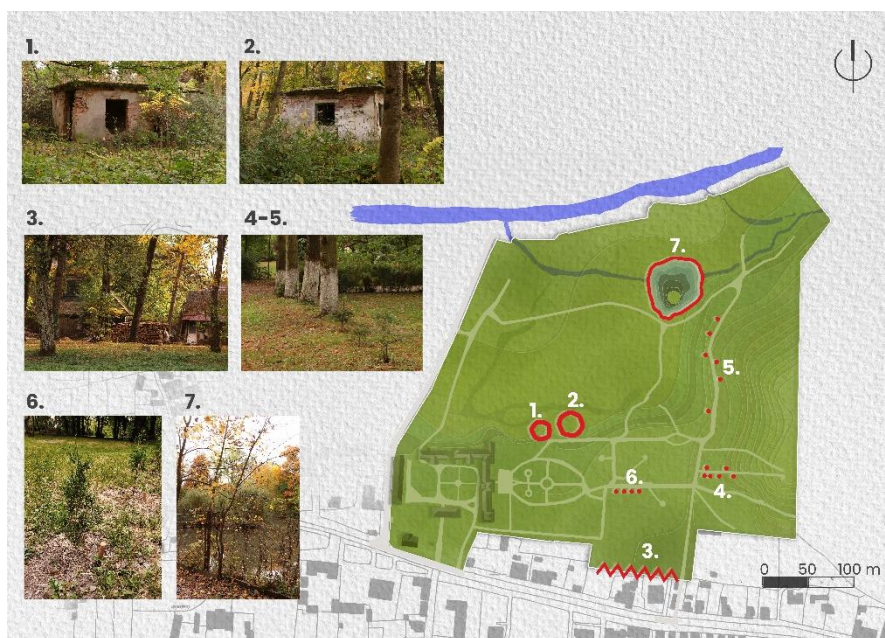
dendrológiai parkot én az átmenetes elrendezésű történeti kertek kategóriájába sorolom, ahol is megfigyelhető, hogy a külhonos fajok a kastélytól távolodva fokozatosan felváltják az őshonos fajok, tehát a különlegesebb egyedek nagyobb számban, csoportosan jelennek meg a kert Dél-Nyugati részében, majd a területhatárok mentén pedig már sokkal ritkábban fordulnak elő.

4.1.3.3. Látványkapcsolatok, konfliktusok

A történeti kertben ma is megfigyelhetőek a hangsúlyos látványkapcsolatok, amelyek leginkább az épített elemek (pavilonok) és növényi anyag interakciójának, a fasoroknak és a vízfelületnek köszönhetőek. A konfliktusok a helyszínen egyrészt abból adódnak, hogy ezeket a látványkapcsolatokat megtörik bizonyos elemek, tárgyak. Ilyen például a tó körüli drótkerítés, amely meggátolja a látogatót abban, hogy a tó közepén álló Rousseau-szigetre juthasson, vagy a régi leromlott állapotú épületek a területen. Az alábbi ábrákon (16., 17. ábrák) jelöltem a fontosabb látványkapcsolatokat, ahol fotókkal szemléltetem a helyszíni adottságokat.

16. ábra- Pozitív látványkapcsolatok a parkban (saját ábra)

17. ábra- Negatív látványkapcsolatok, konfliktusok a parkban (saját ábra)

Jelenleg a történeti kert úthálózatára a természetesség jellemző. A fő útvonalak zúzott kővel burkoltak, szegély nélküliek. Néhol mellékútvonalak alakultak ki, amelyek kitaposott ösvényként jelennek meg a parkban, ezzel is erősítve a természetközeli hangulatot. Az utcabútorzat egy része újszerű, szeméttárolók és padok is megtalálhatóak a területen. Az ülőfelületek azonban nem egységesek, egyesek rossz állapotúak, és mennyiségük sem elegendő a park nagyságát tekintve, így ezek megújítása, újragondolása javasolt.

5. EREDMÉNYEK ÉS ÉRTÉKELÉSÜK

A Rákóczi-Bornemisza kastélyhoz tartozó történeti kert méltán nevezhető dendrológiai parknak, ugyanis a tájképi kertek Erdélyi térhódításának idejében jött létre, illetve egyaránt felfedezhető benne a külhonos növények alkalmazása, illetve a gondosan megtervezett kertművészeti kompozíciós elemek alkalmazása. A kert értékessége és jelentősége több aspektusban keresendő és kimutatható. Egyrészt már a katonai térképeken is fellelhetők a mai állapot bizonyos részletei, a történelme messzire visszanyúlik, illetve a múltban is fontos szerepet töltött be a település életében. Több történeti korszak lenyomatát is hordozza, mint például a reneszánsz, a barokk, az angol festői kertek stílusjegyeit, háborúk lenyomatát az emlékművek révén stb.

A kert továbbá fontos szerepet tölt be a település életében, biztosítva az egyetlen nagy kiterjedésű közterületet az itt lakók számára. Értékét az is mutatja, hogy Románia nemzeti jelentőségű műemlékei közé tartozik.

A parkban található különleges fák közül igen sok elhanyagolt állapotban van, mindenképp szükség lenne ezek ápolására, hogy minél tovább ékesíthessék a kertet. A továbbiakban szükség lenne egy olyan stratégia kialakítására, amely segítségével megoldható volna a már elöregedett, kivágásra szoruló fák megfelelő pótlása. Ez akár azt is feltételezi, hogy sorra cserélődnének ki az egyedek, ugyanolyan fajt beültetve a helyükre, vagy akár fasorok esetében ez történhet teljes fasorok cseréjével, biztosítva az egységes képet. Ez azonban mindenképp egy drasztikusabb változást jelent. A kifejezetten különleges, akár történelmi háttérrel rendelkező fák esetében szóba jöhet akár a génátörökítéssel létrehozott csemeték faiskolai előnevelése is.

Ahogy az külföldi példák által is megfigyelhető, a dendrológiai parkok, arborétumok vagy botanikus kertek nagy jelentőséggel bírnak a mai ember környezeti nevelése szempontjából. Egyaránt jól működnek tudományos kutatások színtereként, mind pedig kültéri bemutató és oktató helyszínekként.

A történeti kertek megóvása és megőrzése napjainkban égető probléma, és egyre sokrétűbb feladat. Ennek a munkának egy kisebb, kezdő lépéseként, úgy gondolom, hogy az ismeretterjesztés és a figyelemfelhívás egy fontos mozzanata lehet. A társadalom bevonása kulcsfontosságú szerepet játszik ezekben a feladatokban. Ezeket a tereket nem lehet, illetve nem érdemes csupán konzerválni az utókor számára. Élhető és használható területekként kell ezeket beépíteni a mai ember életébe. A kastélykert turisztikai vonzereje és értéke elsősorban

történelmi háttéréből fakad. Egy kastélykert értékét nem annyira a mérete határozza meg, hanem inkább annak tartalma és összetevői (Fekete et al., 2022).

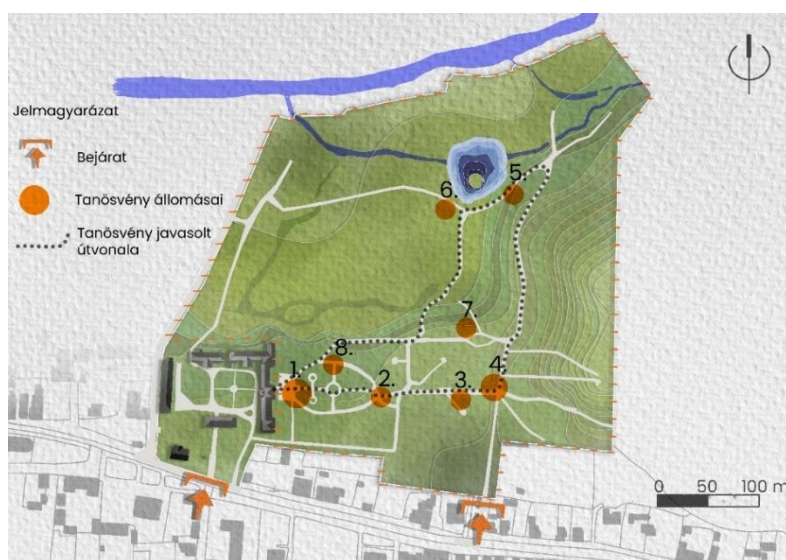
Mindezek alapján, koncepcióm egy interaktív tanösvény megtervezése a kerten belül, amely az ott található értékes fákról nyújt információt, illetve esetenként a hozzájuk fűződő történelmi eseményekre is felhívja a figyelmet. Céлом, hogy a dendrológiai park egy olyan helyszín legyen, amely teret biztosít különböző tudományterületeken zajló oktatás fellendítéséhez. Így külső tanteremként funkcionálhat a görgényszentimrei erdészeti iskola számára, ahogy az a múltban is zajlott, ugyanakkor akár a Sapientia EMTE kertészmérnök és tájépítész szakos hallgatói számára, akár újabb kutatások tárgyát képezve, vagy bizonyos tantárgyak fizikai szemléltető eszközeként/tereként szolgálva. A terület az emberek növényi ismereteit szélesítené, annak érdekében, hogy a parkba látogatók ne csak lássák a parkban őket körülvevő fákat, hanem ismereteket is szerezzenek róluk. Mindazonáltal a park kikapcsolódási lehetőséget nyújtana az idelátogatók számára, főként gyerekekkel érkező, családok, turistacsoportok számára, akik szeretnék játékosan többet megtudni a történelmi kertről.

A funkciósmán szeretném bemutatni az általános térszerkezeti eloszlását a javasolt beavatkozásoknak, amely a 18. ábrán tekinthető meg. Két főbb bemutató térre összpontosulnának a fákat bemutató, foglalkoztató táblák és játékelemek, azokra a helyekre, ahol minél több különleges fafaj található. Ezen kívül a tó környékét és a területnek egy nyitottabb, füves területét szánám rekreációs célokra, mint például piknikezés, természetes játszó elemek elhelyezése, ugyanakkor kültéri tanóra helyének is. Ahhoz, hogy a tó az elkövetkezendőkben használható és esztétikus legyen az emberek számára, javaslom az azt elzáró drótkerítés lebontását, ezzel lehetővé téve a Rousseau sziget megközelítését is. A park egy részén pedig megmaradna az erdősödött terület, az őshonos fajok helyéül, azonban figyelni kell arra, hogy a beerdősödést megfékezzük a park többi részén. Ebben a zónában is szükséges lenne az erdő ritkítása, tisztítása, járhatóvá tétele. Illetve javaslom a kiszáradt vízmederben található elhanyagolt állapotú, használaton kívüli kis méretű épületek lebontását is, amelyek esztétikailag romboló hatásúak a parkban.

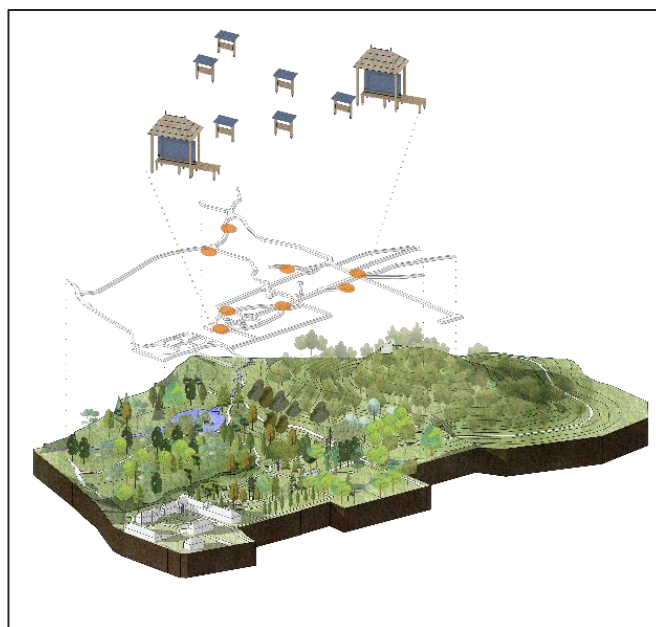

18. ábra- Javasolt funkciósema, hangulatképek a különböző helyszíneken (saját ábra)

A koncepciómon látható (19., 20. ábrák), hogy a tanösvényt 8 állomásra osztottam fel, ahol különböző információs táblák és tanösvény karók vezetnek majd a látogatót a kijelölt útvonalon. A körtúra 800 méter hosszán, csoportosítva mutatja be a park fáit, információt nyújt azokról, érdekességeket közöl, játékosan oktat.

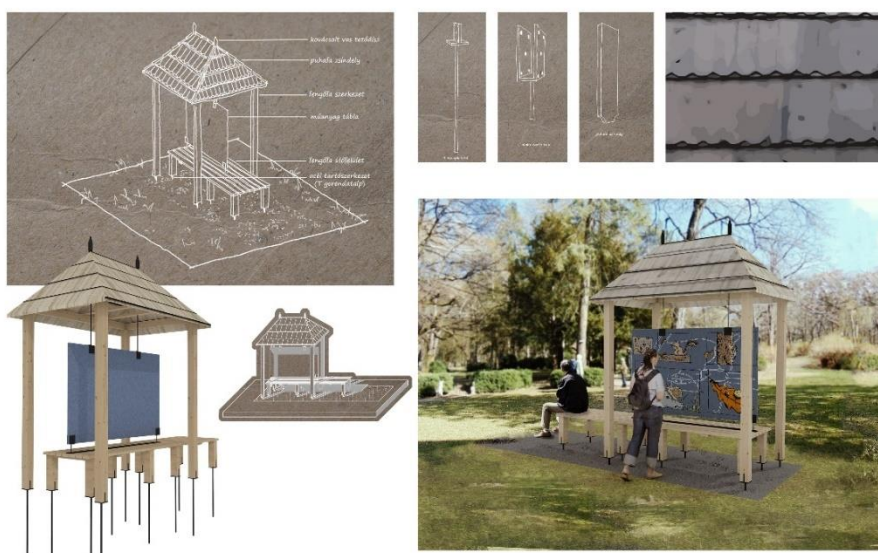

19. ábra: Tanösvény javasolt helyszínrajza, állomások elhelyezkedése (saját ábra)

20. ábra: Helyszín axonometrikus ábrázolása, tanösvény állomásainak elhelyezkedése (saját ábra)

A tanösvényt két bejáraton lehetne megközelíteni, ezért az ezekhez legközelebb eső 1. és a 4. állomás lennének kiemeltebb fontosságúak, illetve nagyobb táblával ellátott helyszínek. Az első megálló jelentősebb lenne, mint a többi, ugyanis ez mutatja be a helyszínt, illetve felvezeti a tanösvény egészét. Ezért úgy gondoltam, hogy itt egy olyan helyet alakítanék ki, amely egyfajta fogadótér, és mivel egyben a körtúra vége, ezért egy pihenő is. Így egy integrált bútorelemet képzeltem el ide (ülőfelület, bemutató tábla), amely a 21. ábrán látható.

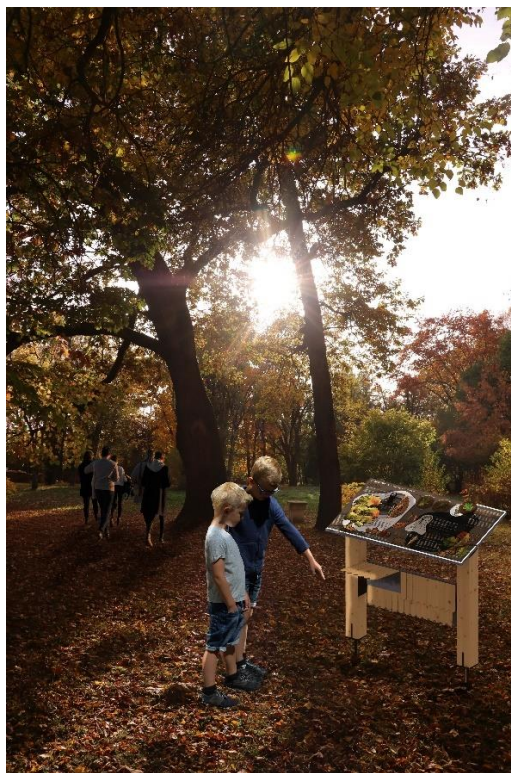

21. ábra- A tanösvény első és negyedik állomásához javasolt pihenő, integrált bútor elem (saját ábra)

Az első állomáson szerepelne egy térkép a park egészéről, bejelölve rajta a fontosabb fákat, illetve általános információkat tartalmazna a parkról, annak létrejöttéről, történelmiségéről. Majd ezt egy rövid tájékoztató követi arról, hogy mire is számítsanak a látogató a tanösvény további részein. A negyedik állomáshoz szintén egy ülőfelülettel ellátott nagyobb információs tábla javasolt, amely a fásszárú növényzet bemutatása mellett említést tesz a parkból megközelíthető Rákóczi-hegyről, annak múltjáról, és akár egy kis kitérőre, túrára invitálja a látogatót, hogy a régi vár maradványainak felfedezésére induljon, és meglátogassa a hegytetőn található katolikus kápolnát. A többi állomáson ennél szerényebb, a fákat nem eltakaró, hanem rájuk a figyelmet felhívó elemek kerülnének, amelyekből főként a fiatal korosztály szerezhethet ismereteket a bemutatott fafajokról. Az állomásokon csoportosítva kerülnének bemutatásra az egyazon nemzetségbe tartozó fajok, például egy állomáson a juharok, egy másikon a kőrisek, vagy akár a hársek. Ezek azok a fafajok, amelyek nagyobb számban megtalálhatóak a parkban. Más különleges fafajok, amelyekből csak kevesebb példány található a kertben, egy-egy kisebb játékelem segítségével lennének ismertethetőek. A parkban megtalálhatóak olyan fásszárú egyedek is, amelyekhez történelmi esemény társítható. Így például a tanösvény 3. állomásánál, amely az Erzsébet királynénak emléket állító kőasztal és faragott kő szomszédságában található, ahol két kocsányos tölgyet ültettek a ligetesi program keretein belül, 1898 után. Javaslatom erre a helyszínre a következő információs tábla lenne, amely a 22., illetve 23. ábrákon látható.

22. ábra- A tölgyfákat bemutató, tervezett interaktív tábla a tanösvény 3. állomásához (saját ábra)

23. ábra- A tölgyfákat bemutató interaktív tábla látványa (saját ábra)

Annak érdekében, hogy a fák, mint oktatási segédletek is használhatóak legyenek, fontos lenne, hogy ezek megfelelő névtáblával való ellátása megtörténjen. Ezért javaslom a különlegesebb fák névtáblával való jelölését, illetve a jelenlegi névtáblák lecserélését, egységesítését, korszerűsítését. A javasolt megoldás egy olyan hajlékony fém plakett lenne, amely rozsdamentes, a fajnév gravírozva jelenik meg rajta, így tehát ellenáll az időjárás viszontagságainak. Azért, hogy a névtábla minél tovább használható legyen, anélkül, hogy a fa körbenőné, egy fémrugóval lenne rögzítve, amely idővel a fával együtt tágul, így nem veszélyes a kéregre sem. Tartalmazná a faj magyar, román és latin megnevezését, valamint egy QR kódot, amelyet beolvasva a kíváncsi látogató többet megtudhat az adott fafajról, annak a konkrét egyednek a parkon belüli elhelyezkedéséről, és a fakataszterezés során megállapított egyedi paramétereiről.

6. ÖSSZEFOGLALÁS

A tájképi kertek eredeti funkciójuk szerint arra voltak hivatottak, hogy kikapcsolódást nyújtsanak az emberek számára. A Rákóczi-Bornemisza kastély dendrológiai parkja, habár már nem nevezhető teljes jogossággal angol kertnek, mivel ilyesfajta jellemzői igen megcsorbultak (egybefüggő füves területek hiánya, szoliter vagy csoportos fák eltűnése, szálerdő kialakulása), mégis fontos zöldfelületként, kiemelkedő szerepet tölt be Görgényszentimre település életében. A park különleges fáit tekintve pedig majdhogynem egyedülálló Maros megyei, de akár erdélyi viszonylatban is, ugyanis a történelem során a kertet ért megpróbáltatások ellenére fásszárú növényi állományának jelentős része máig fennmaradt. Így tehát valójában magától értetődő feladat és küldetés ezeknek a fáknek a további védelme. Ennek a védelemnek egy ma egyre több helyen alkalmazott része az, hogy bevonjuk a közösséget, a turizmus előnyeit használjuk fel annak érdekében, hogy az értékekről minél több embert tájékoztassunk, és a tudatosságra neveljünk.

Egy olyan turisztikai célpont létrejött, amely több embert vonz a parkba, oktató jellegű, és kikapcsolódási lehetőséget nyújt a látogatóknak segíthetne a park fellendítésében, védelmének, megújításának előremozdításában. A kastély és a park együtt egy komplex egészet alkotva elevenítheti fel a hozzájuk kapcsolódó múltat és értékeket, így fenntartva a falubeliek identitástudatát, valamint a látogatók érdeklődését. Nagyobb távlatokban gondolkodva, az is elképzelhető, hogy elindul egy olyan folyamat, amely által egyre több hasonló jellegű tanösvény létesülne Erdély és később akár egész Románia területén, amely ma még nem annyira elterjedt. Ezzel elősegítve több vonzó turista pont létrejöttét, hazánk jobb megismerését, akár növényvilága, állatvilága, vagy múltjának felidézése által.

7. IRODALOMJEGYZÉK

- A görgényi nárcisz mező, n.d. . Tur. Reghin.
- Bajor-Lampert, R., 2014. A tanösvények szerepe és kialakítási szempontrendszere „zöld tantermek” budapest helyi jelentőségű védett területein. Budapest, p. 201.
- Bihuňová, M., Kutný, L., 2016. Arboretum Mlyňany (Slovakia) – what can we learn and experience more?
- Fekete, A., 2016. Designed Visual Connections in the Transylvanian Landscape. Transsylvania Nostra.
- Fekete, A., 2007a. Gyűjteményes kertek funkcióváltozásai - A Kámoni Arborétum megújulásának lehetséges stratégiája 4D : tájépítészeti és kertművészeti folyóirat, 27–35.
- Fekete, A., 2007b. A görgényszentimrei Rákóczi-Bornemisza kastély-kert együttes, in: Az erdélyi kertművészet- Maros menti kastélykertek. Művelődés, Kolozsvár, pp. 28–36.
- Fekete, A., 2006. Erdélyi nemesi rezidencia - kertek I. 4D : tájépítészeti és kertművészeti folyóirat, 7.
- Fekete, A., Herczeg, Á., Kollányi, L., Sárospataki, M., Vajda, 2022. Történeti kertek és kerttörténeti kutatások- A magyar kastélykertek felmérése. Akadémia.
- Fekete, A., Hodor, K., 2019. Historic Gardens’ Mosaic in Carpathian Basin. A Transylvanian case study. IOSR Journal of Engineering 09.
- Kollarics, T., 2020. A tanösvényektől az élményösvényekig. <https://doi.org/DOI:10.17165/TP.2020.1-2.7>
- Kovács, Z., 2002. Görgényszentimre- Várrom és kastély, Erdélyi műemlékek. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár.
- Ministerul culturii, 2015. LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2015 - Județul Mureș -. Mocsár-erdő, n.d. . Visit Mureș.
- Primăria comunei Gurghiu, 2014. Strategia de dezvoltare locală a comunei Gurghiu, județul Mureș, pentru perioada 2014-2020.
- Sárospataki, M., 2014. Dendrológiai kertek a 19. századi magyarországi kertépítészetben. Budapest, p. 239.
- Szabó, K., Doma-Torcsányi, J., M. Szilágyi, K., Lahmar, C., Pereira Rosa, C.A., 2022. A klímaváltozás hatásai a történeti kertek élő örökségére: Történeti faállományok fenntartási és megújítási lehetőségei 4D : tájépítészeti és kertművészeti folyóirat.
- Török, T., 2022. Beköltözött a művészet a Kámoni Arborétum fái közé. SAVARIA FÓRUM.
- Vas, J.I., Szakacs, L., 2013. Studiu de evaluare adecvată pentru planul urbanistic general al comunei Gurghiu.

Ábrák alapjául szolgáló térképek és információk forrásai:

<https://www.openstreetmap.org/#map=16/46.7736/24.8604>

<https://www.arcanum.com/hu/>

<https://www.google.com/maps>

https://earth.google.com/web/search/T%C3%A2rgu+Mure%C8%99/@46.53795119,24.56736011,318.6445888a,3928.36834875d,35y,0h,0t,0r/data=CigiJgokCb9msrGau0lAEZgki_BLtELAGeyy3IG6Ltm_ISQjG6sTkt-

<https://patrimoni.ro/en/articles/lista-monumentelor-istorice>

Ábrajegyzék:

1. ábra: A malonyai arborétum tanösvényeinek átfogó térképe
2. ábra: Információs táblák a kámoni arborétum tanösvénye mentén
3. ábra: Képzőművészeti biennálén bemutatott alkotások a kámoni arborétumban
4. ábra – Görgényszentimre, valamint a Rákóczi-Bornemisza kastély és park elhelyezkedése (saját ábra)
5. ábra- Műemlékek mennyiség szerinti eloszlása 60 km-es körzetben (saját ábra)
6. ábra- Maros menti kastély 60 km-es körzetben (saját ábra)
7. ábra- Natura 2000-es területek Görgényszentimre (saját ábra)
8. ábra: Úthálózat, megközelíthetőség, fő vízrajzi elemek (saját ábra)
9. ábra- A terület és szomszédságának tulajdonjogi viszonyai (saját ábra)
10. ábra: Katonai felmérések elemzése a park területén (saját ábra)
11. ábra- Felmért fák kimetszett szelvénye, és azonosítóik (saját ábra)
12. ábra- Felvételek alapján egy Páfrányfenyőről készült adatlap (saját ábra)
13. ábra- Újonnan ültetett tuja csemeték az Erzsébet liget szomszédságában
14. ábra- A park két jellegzetes terepmetszete (saját ábra)
15. ábra- A park jelenlegi állapotát mutató helyszínrajz, a felmért fákkal (saját ábra)
16. ábra- Pozitív látványkapcsolatok a parkban (saját ábra)
17. ábra- Negatív látványkapcsolatok, konfliktusok a parkban (saját ábra)
18. ábra- Javasolt funkcióséma, hangulatképek a különböző helyszíneken (saját ábra)
19. ábra: Tanösvény javasolt helyszínrajza, állomások elhelyezkedése (saját ábra)
20. ábra: Helyszín axonometrikus ábrázolása, tanösvény állomásainak elhelyezkedése (saját ábra)
21. ábra- A tanösvény első és negyedik állomásához javasolt pihenő, integrált bútor elem (saját ábra)
22. ábra- A tölgyfákat bemutató, tervezett interaktív tábla a tanösvény 3. állomásához (saját ábra)
23. ábra- A tölgyfákat bemutató interaktív tábla látványa (saját ábra)

8. KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A kutatásom során több embertől is segítő kezet kaptam, melyért hálás vagyok. Kiemelten köszönöm vezetőtanáromnak, dr. Kentelky Endrének a munkáját, aki végigkísérte és támogatta a kutatási és tervezési folyamatokat. Szabó Lóránd, tájépítésznek pedig köszönöm a fák felmérésében nyújtott lelkes, odaadó segítő munkáját, amellyel nagyban hozzájárult a dolgozathoz. Hálával tartozom Klaus Birthlernek, másodvezető tanáromnak is, aki hasznos információkkal és anyagokkal látott el a kutatási folyamat során.

9. MELLÉKLET

1. melléklet: Felmért fák adattáblázata

Taxus baccata	Közönséges tiszafa	Tișă comună	8	40	3	5	Szabálytalan	2	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126		50,4
Taxus baccata	Közönséges tiszafa	Tișă comună	7		2,5	8	Szabálytalan	1,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24		18x28x18x8	0
Thuja occidentalis	Nyugati tuya		13	14	4	5	Kúpos	2	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	44		17,6
Thuja occidentalis	Nyugati tuya		12		0,3	5	Szabálytalan	1,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24		35x35	0
Thuja occidentalis	Nyugati tuya		14		0,2		Szabálytalan	1	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24		34x44x44x20	0
Thuja orientalis	Kélti tuya		3,5	15	0,2	2,5	Szabálytalan	0,1	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	47		18,8
Thuja orientalis	Kélti tuya		4,5	8	2	1,5	Szabálytalan	1	Fiatal fenyőféle	SZGL	02/04/24	25		10
Thuja plicata	Óriástuya		24	55	4	12	Kúpos	0,2	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	173		69,2
Thuja plicata	Óriástuya		12	25	1		Kúpos	1	Koros fenyőféle		02/04/24	79		31,6
Tilia x europaea	Europai hárs		18	67,5	1,5		Szabálytalan	6	Koros lombos		02/04/24	212		84,8
Tilia x europaea	Europai hárs		18	5,6	6		Tegás (ovális)	1	Koros lombos		02/04/24	176		70,4
Tilia x europaea	Europai hárs		16	41	10		Tegás (ovális)	10	Koros lombos		02/04/24	129		51,6
Tilia x europaea	Europai hárs		16	68	17		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	294		85,6
Tilia x europaea	Europai hárs		20	40	8		Kúpos	6	Koros lombos		02/04/24	126		50,4
Tilia x europaea	Europai hárs		10	24	2		Szabálytalan		Koros lombos		02/04/24	75	Igen 2	30
Tilia x europaea	Europai hárs		28	90	4		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	283		113,2
Tilia x europaea	Europai hárs		15	40	3		Szabálytalan	3	Koros lombos		03/04/24	126		50,4
Tilia x europaea	Europai hárs		19	62	2		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	195		78
Tilia x europaea	Europai hárs		15	3,5	2		Szabálytalan	2,5	Koros lombos		02/04/24	110		44
Tilia x europaea	Europai hárs			55				Tusko			02/04/24	173		69,2
Tilia x europaea	Europai hárs		8	40	1,5		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	126		50,4
Tilia x europaea	Europai hárs		18	43	8		Szabálytalan	6	Koros lombos		02/04/24	135		54
Tilia x europaea	Europai hárs		16	40	1,5		Szabálytalan	2,5	Koros lombos		02/04/24	126		50,4
Tilia x europaea	Europai hárs		23	45	8,5		Szabálytalan	8,5	Koros lombos		02/04/24	141		56,4
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	9	75	3	8	Szabálytalan	1	Koros lombos	SZGL	02/04/24	236		94,4
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	9	85	5	10	Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	267		106,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	17	50	7	11	Szabálytalan	3,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	157		62,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	13	50	3	8	Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	157		62,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	17	54	7	10	Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	170		68
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	14	50	6	10	Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	157		62,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	15	54	7	11	Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	170		68
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	10	34	7	4	Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	107		42,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	12	55	3	8	Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	173		69,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	11	25	2,5	9	Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	79		31,6
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	23	60	2,5	11	Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	188		75,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	23	85	4		Szabálytalan	1	Koros lombos	SZGL	02/04/24	267		106,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	11	35	5		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	110		44
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	13	41	5		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	129		51,6
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	12	44	2		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	138		55,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	14	47	3		Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	148		59,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	11	35	4,5		Szabálytalan	1	Koros lombos	SZGL	02/04/24	110		44
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	13	49	2,5		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	154		61,6
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	10	30	1,5		Szabálytalan	1,5	Fiatal lombos		02/04/24	94		37,6
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	7	47			Szabálytalan	4	Koros lombos		02/04/24	148		59,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	8	42	5		Szabálytalan	6	Koros lombos		02/04/24	132		52,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	10	40	3		Szabálytalan		Koros lombos		02/04/24	126		50,4
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	8	39	3		Szabálytalan		Koros lombos		02/04/24	122		48,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	11	60	2		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	188		75,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	12	37	2		Szabálytalan	4	Koros lombos		02/04/24	116		46,4
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	15	61	3		Szabálytalan	3	Koros lombos		02/04/24	192		76,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	20	80	10		Szabálytalan	12	Koros lombos		02/04/24	251		100,4
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	8	12	1,4		Szabálytalan	0,5	Fiatal lombos		02/04/24	38		15,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	8	16	1,6		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	50		20
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	18	85	17		Szabálytalan	3,5	Koros lombos		02/04/24	267		106,8
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	17	46	4		Szabálytalan	3	Koros lombos		25/10/23	144		57,6
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	11	20	2		Szabálytalan	3	Fiatal lombos		02/04/24	63		25,2
Tilia cordata	Kislevelű hárs	Tei pucios	16	80	5		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	251		100,4
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	6	34			Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	107		42,8
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	7	41	2		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	129		51,6
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	7	27	2		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	85		34
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	8	35	2		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	110		44
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	16	46	4		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	144		57,6
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	17	49	6		Szabálytalan	5	Koros lombos		02/04/24	154		61,6
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	18	42	2		Szabálytalan	5	Koros lombos		02/04/24	132		52,8
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	16	42	5		Szabálytalan	3	Koros lombos		02/04/24	132		52,8
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	15	28	2		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	88		35,2
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	18	38	6		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	119		47,6
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	15	40	10		Szabálytalan	8	Koros lombos		02/04/24	126		50,4
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	12	25	4		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	79		31,6
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	15	34	5		Szabálytalan	4	Koros lombos		02/04/24	107		42,8
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	16	37	5		Szabálytalan	4	Koros lombos		02/04/24	116	37-31	46,4
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	15	40	3		Szabálytalan	5	Koros lombos		02/04/24	126		50,4
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	14	51	4		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	160		64
Tilia platyphyllos	Nagylevelű hárs	Tei cu frunză mare	14	37	2		Szabálytalan	8	Koros lombos		02/04/24	116		46,4
Tilia sp.	Hárs		4	40				Tusko			02/04/24	126		50,4
Tsuga canadensis	Kanadai hemlockfenyő	Tsuga	13	50	4	11	Szabálytalan	2	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	157		62,8
Ulmus glabra	Hegyi szál	Ulm de munte	9	19	4		Szabálytalan	1	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	60		24
Ulmus glabra	Hegyi szál	Ulm de munte	8	17	0,4		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	53		21,2
Ulmus glabra	Hegyi szál	Ulm de munte	9	14	1		Szabálytalan	1,5	Koros lombos		02/04/24	44		17,6
Ulmus glabra	Hegyi szál	Ulm de munte	9	27	1		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	85		34

Ulmus laevis	Vénicszil	Ulm velhij	17	90	4	10	Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	283	113.2
Ulmus laevis	Vénicszil	Ulm velhij	15	30	3		Szabálytalan	3	Fiatal lombos		02/04/24	94	37.6
Ulmus laevis	Vénicszil	Ulm velhij	7	12	0.9		Szabálytalan	0.5	Fiatal lombos		02/04/24	38	15.2
							Szabálytalan			SZGL	09/10/23		0
	#N/A												

Latin n.	Magyar n.	Román n.	Famgs. Latm.	Tmag. Kátrn.	Kforma.	Kahum.	Jeiklés.	Rögítté.	Mod. dát.	Tkerület.	Tobbtörzs.	Fa becsült kora (év)	
Abies alba	Közonságes jegenyefenyő	Brad alb	9	30	3	7	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	94	37,8
Abies alba	Közonságes jegenyefenyő	Brad alb	21	42	6	7	Kúpos	4	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	132	52,8
Abies alba	Közonságes jegenyefenyő	Brad alb	25	80	3		Szabálytalan	2	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	251	100,4
Abies alba	Közonságes jegenyefenyő	Brad alb	23	66	7		Kúpos	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	207	82,8
Abies alba	Közonságes jegenyefenyő	Brad alb	21	54	6		Kúpos	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	170	68
Abies alba	Közonságes jegenyefenyő	Brad alb	21	64	6		Kúpos	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	201	80,4
Abies cephalonica	Görög jegenyefenyő		12	26	4	5	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	82	32,8
Abies cephalonica	Görög jegenyefenyő		16	40	3	9	Kúpos	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126	50,4
Abies cephalonica	Görög jegenyefenyő		8		0,6	8	Szabálytalan	4	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24		0
Abies cephalonica	Görög jegenyefenyő		25	85	7	7	Özlőpos	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	267	106,8
Abies cephalonica	Görög jegenyefenyő		22	75	7		Szabálytalan	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	236	94,4
Abies concolor	Kolorádói jegenyefenyő	Brad argintu	11	36	4,5		Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	113	45,2
Abies nordmanniana	Kaukázusi jegenyefenyő	Brad de caucaz	15	68	8	7	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	214	85,6
Acer campestre	Mezői juhar	Arțor jugostri	10	65	5	7	Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	204	81,6
Acer campestre	Mezői juhar	Arțor jugostri	14	40	5		Szabálytalan	4	Fiatal lombos		02/04/24	126	50,4
Acer campestre	Mezői juhar	Arțor jugostri	6	12	1		Szabálytalan	1	Fiatal lombos		02/04/24	38	15,2
Acer campestre	Mezői juhar	Arțor jugostri	17	94	5		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	295	118
Acer negundo	Zöld juhar	Arțor american	10		0,1	7	Szabálytalan	0,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24		0
Acer negundo	Zöld juhar	Arțor american	16	16	17	12	Szabálytalan	0,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	50	20
Acer opalus var. obtusatum	Opál juhar		20	55	8		Szabálytalan	12	Koros lombos	SZGL	02/04/24	173	69,2
Acer platanoides	Karai juhar		17	70	3	17	Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	220	88
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	25	85	11	12	Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	267	106,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	22	75	5	10	Szabálytalan	3		SZGL	02/04/24	236	94,4
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	17	55	5		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	173	69,2
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	24	80	6		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	251	100,4
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	21	70	8		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	220	88
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	15	63	2,5		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	198	79,2
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	18	77	2,5		Szabálytalan	1	Koros lombos	SZGL	02/04/24	242	96,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	21	95	7		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	298	119,2
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	19	77	4,5		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	242	96,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	18	77	7		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	242	96,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	22	50	8		Szabálytalan	6	Koros lombos		02/04/24	157	62,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	20	60	8		Szabálytalan	9	Koros lombos		02/04/24	188	75,2
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	20	60	5		Szabálytalan	3	Koros lombos		02/04/24	188	75,2
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	25	75	7		Szabálytalan	6	Koros lombos		02/04/24	236	94,4
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	23	70	4		Szabálytalan	4	Koros lombos		02/04/24	220	88
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	17	35	6		Szabálytalan	5,5	Koros lombos		02/04/24	110	44
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	27	90	8		Szabálytalan	8	Koros lombos		02/04/24	283	113,2
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	29	80	4		Szabálytalan	3,5	Koros lombos		25/10/23	251	100,4
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	17	49	5		Szabálytalan	5	Koros lombos		02/04/24	154	61,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	7	11	0,6		Szabálytalan	2	Fiatal lombos		02/04/24	35	14
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	30	70	5		Szabálytalan	6	Koros lombos		03/04/24	220	88
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	19	69	7		Szabálytalan	7	Koros lombos		03/04/24	217	86,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	15	56	10		Szabálytalan	8	Koros lombos		03/04/24	176	70,4
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	18	30	7		Szabálytalan	2,5	Koros lombos		03/04/24	94	37,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	28	77	6		Szabálytalan	1,7	Koros lombos		02/04/24	242	96,8
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	20	78	3		Szabálytalan	3	Koros lombos		03/04/24	245	98
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	17	70	4		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	29/10/23	220	88
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	18	172	1,8		Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	540	216
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	23	90	4		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	283	113,2
Acer platanoides	Karai juhar	Arțor (pattin) de cîmp	12	53	5		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	166	66,4
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	14	55	5		Szabálytalan	3,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	173	69,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	14	43	2		Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	135	54
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	13	24	6		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	75	30
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	17	36	7		Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	113	45,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	21	85	6		Szabálytalan	5,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	267	106,8
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	19	54	8		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	170	68
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	18	45	12		Szabálytalan	6	Koros lombos		02/04/24	141	56,4
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	18	40	8		Szabálytalan	8	Koros lombos		02/04/24	126	50,4
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	17	60	5		Szabálytalan	13	Koros lombos		02/04/24	188	75,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	20	45	6		Szabálytalan	5	Koros lombos		02/04/24	141	56,4
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	22	65	2		Szabálytalan	2	Koros lombos		02/04/24	204	81,6
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	8	20	4		Szabálytalan	3	Koros lombos		02/04/24	63	25,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	20	90	14		Szabálytalan	12	Koros lombos		02/04/24	283	113,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	18	35	1		Szabálytalan	1,5	Koros lombos		02/04/24	110	44
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	18	35	1		Szabálytalan	1,5	Koros lombos		24/10/23	110	44
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	18	35	4		Szabálytalan	4	Koros lombos		02/04/24	110	44
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	19	40	9		Szabálytalan	4	Koros lombos		02/04/24	126	50,4
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	30	120	16		Szabálytalan	10	Koros lombos		02/04/24	377	150,8
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	9	24	0,4		Szabálytalan	0,5	Koros lombos		02/04/24	75	30
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	9	17	2		Szabálytalan	1	Koros lombos		02/04/24	53	21,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	9	20	1,5		Szabálytalan	3	Koros lombos		02/04/24	63	25,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	18	35	1		Szabálytalan	1,5	Koros lombos		02/04/24	110	44
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	17	47	4		Szabálytalan	4	Koros lombos		03/04/24	148	59,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	18	60	8		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	188	75,2
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	26	64	10		Szabálytalan	8	Koros lombos		02/04/24	201	80,4
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	15	25	8			7	Koros lombos		03/04/24	79	31,6
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arțor (pattin) de munte	12	38	5		Szabálytalan	4	Koros lombos		03/04/24	119	47,6

Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar	Arjor (pötin) de munte	16	113	5		Szabálytalan	0,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	355	142
Acer saccharinum	Ezüst juhar	Arjor (pötin) argintiu	18	90	11	8	Szabálytalan	4	Koross lombos	SZGL	02/04/24	283	113,2
Acer saccharinum	Ezüst juhar	Arjor (pötin) argintiu	17	35	10		Szabálytalan	10	Koross lombos		02/04/24	110	44
Acer saccharinum	Ezüst juhar	Arjor (pötin) argintiu	15	35	6		Szabálytalan		Koross lombos		02/04/24	110	44
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	13	110	4	8	Szabálytalan	3	Koross lombos	SZGL	02/04/24	345	138
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	16	87	6	10	Szabálytalan	5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	273	109,2
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	10	50	5	6	Szabálytalan	0,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	157	62,8
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	14	90	4	12	Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	283	113,2
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	19	78	6	10	Szabálytalan	1	Koross lombos	SZGL	02/04/24	245	98
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	20	95	5	10	Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	298	119,2
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	11	55	6	8	Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	173	69,2
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	26	120	8,5	16	Szabálytalan	7	Koross lombos	SZGL	02/04/24	377	150,8
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	12	85	6	8	Szabálytalan	3	Koross lombos	SZGL	02/04/24	267	106,8
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	17	70	4	9	Szabálytalan	1,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	220	88
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	8	105	6				Kiszáradt fa	SZGL	02/04/24	330	132
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	15	56	4	7	Szabálytalan	1,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	176	70,4
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	14	50	2,5	10	Szabálytalan	1,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	157	62,8
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	15	36	4	8	Szabálytalan	3	Koross lombos	SZGL	02/04/24	113	45,2
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	18	50	7	10	Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	157	62,8
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	23	68	5	8	Szabálytalan	1	Koross lombos	SZGL	02/04/24	214	85,6
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	24	90	4	11	Szabálytalan	1	Koross lombos	SZGL	02/04/24	283	113,2
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	15	50	3		Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	157	62,8
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	15	35	4		Szabálytalan	1	Koross lombos		02/04/24	110	44
Aesculus hippocastanum	Közérséges vadgesztenye	Castan sábotic	20	50	2		Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	157	62,8
Alnus alba	Közérséges bálványfa	Otvar (Cenugher) fás	17	42	12		Szabálytalan	9	Koross lombos	SZGL	02/04/24	132	52,8
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	7	20	2	9	Szabálytalan	2	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	63	25,2
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	12	43	4,5		Szabálytalan	1	Koross lombos	SZGL	02/04/24	135	54
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	14	48	2		Szabálytalan	0,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	151	60,4
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	13	56	4,5		Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	176	70,4
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	16	75	4		Szabálytalan	3	Koross lombos		02/04/24	236	94,4
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	8	15	4		Szabálytalan	1,5	Fiatal lombos		02/04/24	47	18,8
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	16	58	4		Szabálytalan	2	Koross lombos		02/04/24	182	72,8
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	18	40	2,5		Szabálytalan	2	Koross lombos		02/04/24	126	50,4
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	18	60	2		Szabálytalan	2	Koross lombos		02/04/24	188	75,2
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	22	50	3		Szabálytalan	2	Koross lombos		02/04/24	157	62,8
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	18	40	4		Szabálytalan	2	Koross lombos		02/04/24	126	50,4
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	22	30	4		Szabálytalan	3	Koross lombos		02/04/24	94	37,6
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	18	60	5		Szabálytalan	5	Koross lombos		03/04/24	188	75,2
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	15	53	2		Szabálytalan	1	Koross lombos		02/04/24	166	66,4
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	15	38	8		Szabálytalan	3	Koross lombos		03/04/24	119	47,6
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	15	33	2		Szabálytalan	1	Koross lombos		03/04/24	104	41,6
Carpinus betulus	Közérséges gyertyán	Carpen comun	15	52	5		Szabálytalan	3	Koross lombos		03/04/24	163	65,2
Carya ovata	Hikori dió	Caria	26	70	6	17	Szabálytalan	1,5	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	220	88
Carya ovata	Hikori dió	Caria	10	15	2,5	6	Szabálytalan	1	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	47	18,8
Carya ovata	Hikori dió	Caria	10	17	2,5	4	Szabálytalan	2	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	53	21,2
Carya ovata	Hikori dió	Caria	4	8	1	3	Szabálytalan	0,3	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	25	10
Carya ovata	Hikori dió	Caria	18	30	6	9	Szabálytalan	5	Koross lombos	SZGL	02/04/24	94	37,6
Carya ovata	Hikori dió	Caria	10	35	4	8	Szabálytalan	0,4	Koross lombos	SZGL	02/04/24	110	44
Carya ovata	Hikori dió	Caria	14	27	2		Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	85	34
Carya ovata	Hikori dió	Caria	15	30	4		Tqjas (ovalis)	2	Koross lombos		02/04/24	94	37,6
Carya ovata	Hikori dió	Caria	18	35	14		Szabálytalan	14	Koross lombos		02/04/24	110	44
Carya ovata	Hikori dió	Caria	13		0,1		Szabálytalan	1,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24		26x24
Carya ovata	Hikori dió	Caria	9		0,2		Szabálytalan	0,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24		27x25
Castanea sativa	Közérséges szelgesztenye	Castan comestibil	14		0,1	12	Szabálytalan	0	Koross lombos	SZGL	02/04/24		18x146x4x14
Catalpa bignonioides	Közérséges szivarfa	Cotopocomun	7	26	2		Szabálytalan	2	Koross lombos	SZGL	02/04/24	82	32,8
Celtis australis	Déli ostorfa	Sömbovinó australis	13		0,7	10	Szabálytalan	3	Koross lombos	SZGL	02/04/24		24x32
Celtis australis	Déli ostorfa	Sömbovinó australis	14	55	4	10	Szabálytalan	4	Koross lombos	SZGL	02/04/24	173	69,2
Celtis australis	Déli ostorfa	Sömbovinó australis	12	42	7	8	Szabálytalan	7	Koross lombos	SZGL	02/04/24	132	52,8
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	10	50	4	7	Szabálytalan	1,5	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	157	62,8
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	7	20	2	5		2	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	63	25,2
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	9	30	4	5	Szabálytalan	1	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	94	37,6
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	14	47	5	9	Szabálytalan	1,5	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	148	59,2
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	12		4	4	Szabálytalan	2	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24		35x40
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	12		5	6	Szabálytalan	2,5	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24		24x26x28
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	13	30	5	4	Szabálytalan	5	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	94	37,6
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	15	32	5	3	Szabálytalan	3	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	100	40
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	14		0,2	5	Szabálytalan	1,5	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24		14x22x28
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	14		0,2	7	Szabálytalan	1,5	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24		28x35
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	8	17	4,5		Szabálytalan	2	Kiszáradt fa	SZGL	02/04/24	53	21,2
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	13	34	4		Szabálytalan	3	Kiszáradt fa	SZGL	02/04/24	107	42,8
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	8	30	3		Szabálytalan	2,5	Kiszáradt fa	SZGL	02/04/24	94	37,6
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	12	41	4		Szabálytalan	2	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	129	51,6
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	13	42	4		Szabálytalan	2	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	132	52,8
Chamaecyparis lawsoniana	Oregoni hamisciprus	Chiparos de california	12	42	4		Szabálytalan	2	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	132	52,8
Cornus mas	Hüso som	Com	6	25	1,5	7	Szabálytalan	1	Koross lombos	SZGL	02/04/24	79	31,6
Cornus mas	Hüso som	Com	7		0,6	6	Szabálytalan	1,5	Koross lombos	SZGL	02/04/24		22x45
Cotinus coggygria	Közérséges cseresznye	Scumple comun	4		0,1	5,5	Szabálytalan	0	Koross lombos	SZGL	02/04/24		13x3
Cryptomeria japonica	Japán ciprus	Oriptomeria	10	29	3		Szabálytalan	2	Koross fenyőféle	SZGL	02/04/24	91	36,4
Cryptomeria japonica	Japán ciprus	Oriptomeria	4	17	2		Szabálytalan		Fiatal fenyőféle		02/04/24	53	21,2
Fagus orientalis	Kék fenyő	Fag orient	19	100	1,8		Ellipszis	3	Koross lombos	SZGL	02/04/24	314	125,6

Fagus sylvatica	Közöséges bükk	Fag comun european	22	90		Szabálytalan	10	Koros lombos	SZGL	02/04/24	283		1132	
Fraxinus americana	Fehér kőris		22	80	15	Szabálytalan	18	Koros lombos		02/04/24	251		1004	
Fraxinus angustifolia	Keskenylevelű kőris	Frasinde câmp	13	20	0,5	Szabálytalan	7	Koros lombos		02/04/24	63	20+16	252	
Fraxinus angustifolia	Keskenylevelű kőris	Frasinde câmp	18	47	10	Szabálytalan	7	Koros lombos		02/04/24	148		592	
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	19		1	Szabálytalan	8	Koros lombos		02/04/24		60x70	0	
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	23	75	3	14	Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	236		944
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	24	95	15	7	Szabálytalan	14	Koros lombos	SZGL	02/04/24	298		1192
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	20	48	8	7	Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	151		604
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	18	87	8	9	Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	273		1092
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	24	100	9	12	Szabálytalan	9	Koros lombos	SZGL	02/04/24	314		1256
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	18	75	13		Szabálytalan	13	Koros lombos	SZGL	02/04/24	236		944
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	27	120	14		Szabálytalan	14	Koros lombos	SZGL	02/04/24	377		1508
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	25	58	8		Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	182		728
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	23	110	5		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	345		138
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	23	80	10		Szabálytalan	10	Koros lombos	SZGL	02/04/24	251		1004
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	24	100	15		Szabálytalan	13	Koros lombos	SZGL	02/04/24	314		1256
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	22	85	6		Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	267		1068
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	13	95	1,5		Szabálytalan	6	Koros lombos	SZGL	02/04/24	298		1192
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	25	74	7		Szabálytalan	8	Koros lombos		25/10/23	232		928
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	12	18	0,5		Szabálytalan	3	Koros lombos		02/04/24	57	18+20	228
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	8	13	0,5		Szabálytalan	5	Koros lombos		02/04/24	41		164
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	13	28	3		Szabálytalan	6	Koros lombos		02/04/24	88		352
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	32	100	20		Szabálytalan	20	Koros lombos		02/04/24	314		1256
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	20	60	6		Szabálytalan	6	Koros lombos	SZGL	02/04/24	188		752
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	15	19	7		Szabálytalan	7	Koros lombos		03/04/24	60		24
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	14	15	5		Szabálytalan	3	Fiatal lombos		02/04/24	47		188
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	23	44	12		Szabálytalan	11	Koros lombos		02/04/24	138		552
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	34	74	18		Szabálytalan	18	Koros lombos		02/04/24	232		928
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	18	35	10		Szabálytalan	13	Koros lombos		02/04/24	110		44
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	19	59	8		Szabálytalan	9	Koros lombos	SZGL	02/04/24	185		74
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	25	140	11		Szabálytalan	10	Koros lombos	SZGL	02/04/24	440		178
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	21	73	14		Szabálytalan	12	Koros lombos	SZGL	02/04/24	229		916
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	22	74	12		Szabálytalan	12	Koros lombos	SZGL	02/04/24	232		928
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	19	90	14		Szabálytalan	11	Koros lombos	SZGL	02/04/24	283		1132
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	21	94	7		Szabálytalan	6	Koros lombos	SZGL	02/04/24	295		118
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	18	95	10		Szabálytalan	10	Koros lombos	SZGL	02/04/24	298		1192
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	24	125	11		Szabálytalan	11	Koros lombos	SZGL	02/04/24	393		1572
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	19	74	4,5		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	232		928
Fraxinus excelsior	Magos kőris	Frasin comun	22	56	4		Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	176		704
Fraxinus ornus	Vöröges kőris	Majdrea	7	20	5	6	Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	63		252
Fraxinus ornus	Vöröges kőris	Majdrea	12	40	2	7	Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	126		504
Fraxinus ornus	Vöröges kőris	Majdrea	11	36	2	8	Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	113		452
Fraxinus pennsylvanica	Amerikai kőris	Frasin de pensilvania	16	44	6		Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	138		552
Fraxinus pennsylvanica	Amerikai kőris	Frasin de pensilvania	9	30	3		Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	94		378
Fraxinus pennsylvanica	Amerikai kőris	Frasin de pensilvania	27	85	15		Szabálytalan	15	Koros lombos	SZGL	02/04/24	267		1068
Fraxinus pennsylvanica	Amerikai kőris	Frasin de pensilvania	20	45	13		Szabálytalan	13	Koros lombos	SZGL	02/04/24	141		564
Fraxinus pennsylvanica	Amerikai kőris	Frasin de pensilvania	13	47	7		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	148		592
Fraxinus pennsylvanica	Amerikai kőris	Frasin de pensilvania	17	90	8		Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	283		1132
Ginkgo biloba	Pódrányi fenyő		22	74	4	12	Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	232		928
Ginkgo biloba	Pódrányi fenyő	Ginkgo	21	80	6	8	Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	251		1004
Ginkgo biloba	Pódrányi fenyő	Ginkgo	14	57	3,5		Szabálytalan	3,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	179		716
Gymnocladus dioica	Amerikai vassfa	Roscov de canad	14	43	3		Szabálytalan	2,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	135		54
Gymnocladus dioica	Amerikai vassfa	Roscov de canad	14	28	4		Szabálytalan	6	Koros lombos	SZGL	02/04/24	88		352
Gymnocladus dioica	Amerikai vassfa	Roscov de canad	14	34	6		Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	107		428
Gymnocladus dioica	Amerikai vassfa	Roscov de canad	16	41	5		Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	129		516
Juglans nigra	Fekete dió	Nuc negru	24	125	1,5	30	Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	393		1572
Juglans nigra	Fekete dió	Nuc negru	16	40	4,5		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	126		504
Juglans regia	Közöséges dió	Nuc comun	22	55	4		Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	173		692
Juglans regia	Közöséges dió	Nuc comun	8	20	4		Szabálytalan	2	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	63		252
Juglans regia	Közöséges dió	Nuc comun	9	28	2		Szabálytalan	1,5	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	88		352
Juglans regia	Közöséges dió	Nuc comun	13	24	7		Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	75		30
Juglans regia	Közöséges dió	Nuc comun	12	36	5		Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	113		452
Juglans regia	Közöséges dió	Nuc comun	12		0,5		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24		23x27	0
Juglans regia	Közöséges dió	Nuc comun	4	11	3		Sátorozó	2	Fiatal lombos		02/04/24	35		14
Juniperus virginiana	Virginiai boróká	Ienupôr de virginia	14	70	6	5	Szabálytalan	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	220		88
Juniperus virginiana	Virginiai boróká	Ienupôr de virginia	16	52	5		Szabálytalan	5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	163		652
Koelerutena paniculata	Bugás csörgőfa	Oțetar galben	9	47	2,5	10	Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	148		592
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	15	38	7	4	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	119		478
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	15	60	3	7	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	188		752
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	17	80	4	8	Szabálytalan	4	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	251		1004
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	16	40	8	4	Szabálytalan	8	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126		504
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	16	50	8	4	Szabálytalan	8	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	157		628
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	17	55	8	6	Szabálytalan		Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	173		692
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	15	60	6	9	Szabálytalan	5,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	188		752
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	19	50	2	7	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	157		628
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	19	35	3	6	Szabálytalan	2,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	110		44
Larix decidua	Európai vörösfenyő	Larice european	22	48	5	6	Szabálytalan	4,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	151		604
Maclura pomifera	Narancsper	Maclura	4	41	1		Csüngő	2	Koros lombos		02/04/24	129		516
Magnolia kobus	Japán lilomfa	Magnolia japonez	6	38	2,5	7	Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	119		478
Morus alba	Fehér eperfa	Dud alb	7		0,4	12	Szabálytalan	0,3	Koros lombos	SZGL	02/04/24		35x38	0

Phellodendron amurense	Amur-i parázsla	7	22	1	Szabálytalan	1	Koros lombos	SZGL	02/04/24	69	278		
Phellodendron amurense	Amur-i parázsla	7	21	2,5	Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	66	264		
Phellodendron amurense	Amur-i parázsla	11	53	1,5	Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	166	664		
Phellodendron amurense	Amur-i parázsla	8	27	17	Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	85	34		
Phellodendron amurense	Amur-i parázsla	7	32	2,5	Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	100	40		
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	22	60	5	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	188	752	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	20	57	6	Szabálytalan	4	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	179	716	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	19	51	7	Szabálytalan	5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	160	64	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	19	68	4	Szabálytalan	1	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	214	856	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	16	30	9	Szabálytalan	5	Kiszáradt fa	SZGL	02/04/24	94	376	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	9	25	4	Szabálytalan	1	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	79	316	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	12	33	5	Szabálytalan	1	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	104	416	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	13	35	2,6	Szabálytalan	1	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	110	44	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	12	35	3	Szabálytalan	1,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	110	44	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	9	26	4	Szabálytalan	2	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	82	328	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	15	32	5	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	100	40	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	8	16	2,5	Szabálytalan	1,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	50	20	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	20	55	5	Szabálytalan	2	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	173	692	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	15	30	8	Szabálytalan	8	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	94	376	
Picea abies	Közönséges lucfenyő	Moldi comun	18	20	8	Szabálytalan	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	220	88	
Picea omarika	Szib. lucfenyő	Moldi sárbesz	14	40	4	5	Szabálytalan	3,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126	504
Pinus jeffreyi	Nagyfokozú sárgafenyő		18	60	8	7	Szabálytalan	8	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	188	752
Pinus jeffreyi	Nagyfokozú sárgafenyő		20	67	6	10	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	210	84
Pinus jeffreyi	Nagyfokozú sárgafenyő		19	46	9	4	Szabálytalan	10	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	144	576
Pinus jeffreyi	Nagyfokozú sárgafenyő		19	36	6	7	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	113	452
Pinus jeffreyi	Nagyfokozú sárgafenyő		16	42	7	7	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	132	528
Pinus sp.	Fenyő		16	58	7	8	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	182	728
Pinus sp.	Fenyő		14	60	9	7	Szabálytalan	9	Koros fenyőféle	SZGL	09/10/23	188	752
Pinus sp.	Fenyő		22	90	7	10	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	283	1132
Pinus strobus	Sima fenyő	Pin strob (neted)	21	85	10	8	Szabálytalan	8	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	267	1068
Pinus sylvestris	Erdi fenyő	Pin de pădure	13	40	6	7	Szabálytalan	2,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126	504
Pinus sylvestris	Erdi fenyő	Pin de pădure	20	42	6	7	Szabálytalan	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	132	528
Pinus sylvestris	Erdi fenyő	Pin de pădure	24	52	7	12	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	163	652
Pinus sylvestris	Erdi fenyő	Pin de pădure	20	43	7	11	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	135	54
Platanus x hispanica	Közönséges platán	Platan comun	22	84	5	18	Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	264	1056
Populus canadensis	Szürke nyár	Pop cenușiu	18	91	11		Szabálytalan	11	Koros lombos	SZGL	29/10/23	286	1144
Pinus avium	Vadcserezsnye	Cireș pădureț	20	75	4		Szabálytalan	12	Koros lombos	SZGL	02/04/24	236	944
Pinus domestica	Kerti salva	Pin	11	43	1,5		Szabálytalan	1,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	135	54
Pinus padus	Zelnic cseresznye	Cireș moln	18	40	4		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	126	504
Pinus sp.	Pinus faj		7		1,5	6	Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24		20x20
Pinus virginiana 'Canada Red'	Virginiai zelniccsenyő 'Canada Red'		24	51	6	7	Szabálytalan	5		SZGL	02/04/24	160	64
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	26	110	6	14	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	345	138
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	25	85	6	10	Szabálytalan	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	267	1068
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	20	36	10	3	Szabálytalan	10	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	113	452
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	20	36	8	7	Szabálytalan	8	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	113	452
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	21	40	11	6	Szabálytalan	11	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126	504
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	19	36	7	6	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	113	452
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	20	55	6	6	Szabálytalan	6	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	173	692
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	21	50	7	6	Szabálytalan	8	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	157	628
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	21	40	7	8	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126	504
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	22	50	9	6	Szabálytalan	9	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	157	628
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	23	58	5	11	Szabálytalan	3	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	182	728
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	17	42	4	7	Szabálytalan	4	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	132	528
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	20	40	7	6	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	126	504
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	18	35	6	8	Szabálytalan	5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	110	44
Pseudotsuga menziesii	Közönséges duglószerfenyő	Duglas verde	21	50	7	8	Szabálytalan	7	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	157	628
Pseudotsuga menziesii var. glauca	Kék duglószerfenyő		15	52	6	4	Szabálytalan	2,5	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	163	652
Quercus cerris	Cser-tölgy	Stejar cer	14	120	4		Szabálytalan	2	Koros lombos	SZGL	02/04/24	377	1508
Quercus petraea	Kocsánytalan tölgy	Stejar gorun	15	75	4		Szabálytalan	8	Koros lombos	SZGL	02/04/24	236	944
Quercus petraea	Kocsánytalan tölgy	Stejar gorun	12	59	4		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	185	74
Quercus robur	Kocsányos tölgy	Stejar pedunculat	14	84	5	8	Szabálytalan	5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	264	1056
Quercus robur	Kocsányos tölgy	Stejar pedunculat	8	46	6	7	Szabálytalan	6	Koros lombos	SZGL	02/04/24	144	576
Quercus robur	Kocsányos tölgy	Stejar pedunculat	13	70	5,5	10	Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	220	88
Quercus robur	Kocsányos tölgy	Stejar pedunculat	20	130	5	28	Szabálytalan	1,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	408	1632
Quercus robur 'Pyramidalis'	Pyramistölgy		24	115	4,5		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	361	1444
Quercus rubra	Vörös tölgy	Stejar roșu	21	60	5	11	Szabálytalan	4,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	188	752
Quercus rubra	Vörös tölgy	Stejar roșu	17	45	9	9	Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	141	564
Quercus rubra	Vörös tölgy	Stejar roșu	20	105	4,5	15	Szabálytalan	3	Koros lombos	SZGL	02/04/24	330	132
Robinia pseudoacacia	Fehér akác	Salcâm	22	45	12		Szabálytalan		Koros lombos	SZGL	02/04/24	141	564
Robinia pseudoacacia	Fehér akác	Salcâm	16	65	7		Szabálytalan	7	Kiszáradt fa	SZGL	02/04/24	204	816
Robinia pseudoacacia	Fehér akác	Salcâm	8	11	1,6		Szabálytalan	3	Fiatal lombos	SZGL	02/04/24	35	14
Robinia pseudoacacia	Fehér akác	Salcâm	11	38	9		Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	119	476
Robinia pseudoacacia	Fehér akác	Salcâm	17	86	17		Szabálytalan	4	Koros lombos	SZGL	02/04/24	270	108
Sophora japonica	Közönséges japánakác		14	35	7	5	Szabálytalan	7	Koros lombos	SZGL	02/04/24	110	44
Sophora japonica	Közönséges japánakác		14	140	3	18	Szabálytalan	1,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	440	176
Sophora japonica	Közönséges japánakác		25	98	3	13	Szabálytalan	10	Koros lombos	SZGL	09/10/23	308	1232
Sophor a japonica 'Pendula'	Csungó akác		5	24	2	7	Csungó	0,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	75	30
Sophor a japonica 'Pendula'	Csungó akác		5	22	4	6	Szabálytalan	1,5	Koros lombos	SZGL	02/04/24	69	276
Taxodium distichum	Mocsaróciprus	Chiparose de bălto	14	60	5		Szabálytalan	4	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	188	752
Taxodium distichum	Mocsaróciprus	Chiparose de bălto	8	35	3,5		Szabálytalan	0	Koros fenyőféle	SZGL	02/04/24	110	44